Slujba Sf. Cuvios Dionisie Exiguul

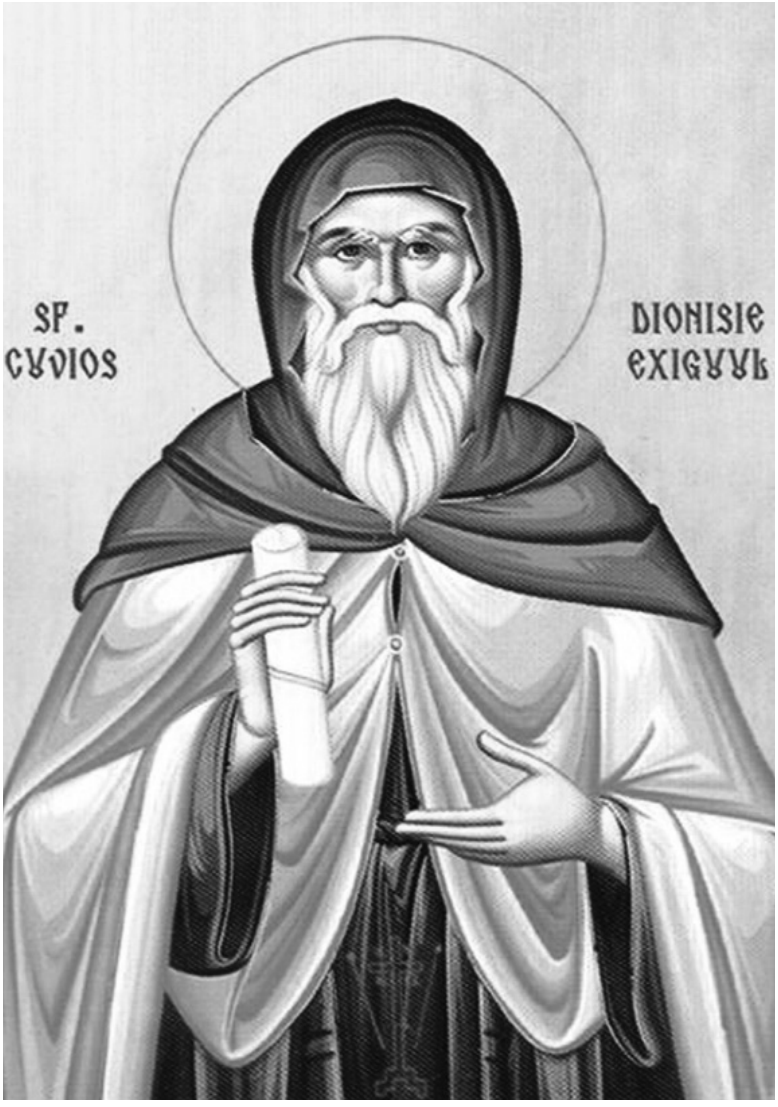

Textul *Slujbei Sf. Cuvios Dionis Exiguul* a fost alcătuit de **P.S. Ioachim Băcăuanul,** Arhiereu-vicar al Episcopiei Romanului, diortosit de Comisia Liturgică a Arhiepiscopiei Bucureştilor şi de Sinodul Mitropolitan al Munteniei şi Dobrogei

Sinaxar

În această lună, în ziua întâi a lunii septembrie, pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Dionisie Exiguul, care se tâlcuieşte Dionisie cel Mic sau Smerit.

Acest Sfânt, Dionisie Exiguul, s-a născut în Scythia Minor, Dobrogea de azi, din părinți binecredincioşi, în jurul anului 460. De tânăr a ales a primi învățătura cea duhovnicească în şcolile şi mănăstirile din Dobrogea, având ca îndumători pe „înțelepții călugări sciți" şi pe vestitul episcop Petru, care păstorea turma cuvântătoare a lui Hristos în cetatea Tomisului, Constanța de astăzi.

Pentru a cunoaşte mai bine nevoințele şi învățăturile monahale, el a mers în Orient, unde nu a rămas multă vreme, din cauza răspândirii ereziei monofizite. După ce a viețuit pentru un timp în cetatea împărătească a Constantinopolei, pe la anul 496, a fost chemat la Roma de către Papa Ghelasie, care căuta traducători din limba greacă în limba latină. Aici şi-a petrecut o mare parte a vieții, nevoindu-se cu sârguință la traducerea în limba latină a numeroase lucrări ale Sfinților Părinți, a canoanelor primelor patru sinoade ecumenice şi a canoanelor sinoadelor locale – fiind socotit părintele dreptului bisericesc.

El a alcătuit viețile unor mari sfinți ai Bisericii creştine, precum şi alte lucrări care arătau frumusețea şi lumina Evangheliei lui Hristos. Traducerile sale nu s-au mărginit la traducerea textului dintr-o limbă în alta, ci ele au fost deseori însoțite de prefețe lămuritoare, note şi comentarii sau tâlcuiri. Întrucât avea bune cunoştințe de astronomie, el a propus ca numărarea anilor să se facă de la naşterea Mântuitorului Hristos, nu de la întemeierea Romei sau de la împăratul prigonitor Dioclețian, cum se făcea de obicei până la el. Astfel, Sfântul Cuvios Dionisie Exiguul poate fi socotit părintele erei creştine.

Sfântul Cuvios Dionisie Exiguul a predat dialectica la Academia din Vivarium (Calabria) unde l-a cunoscut foarte bine pe Casiodor, primul-ministru al regelui Teodoric cel Mare, care l-a descris în chip luminos arătând înțelepciunea şi viața sa sfântă. Închinându-şi viața propovăduirii în cuvânt şi faptă Evangheliei lui Hristos, Sfântul Cuvios Dionisie Exiguul s-a mutat la Domnul într-o mănăstire din localitatea Vivarium din Italia, la anul 545.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne şi ne mântuieşte pe noi.

Vecernia Mică

La *Doamne, strigat-am...,* stihirile sfântului pe 4:
glasul IV
Podobie: *Ca pe un viteaz...*

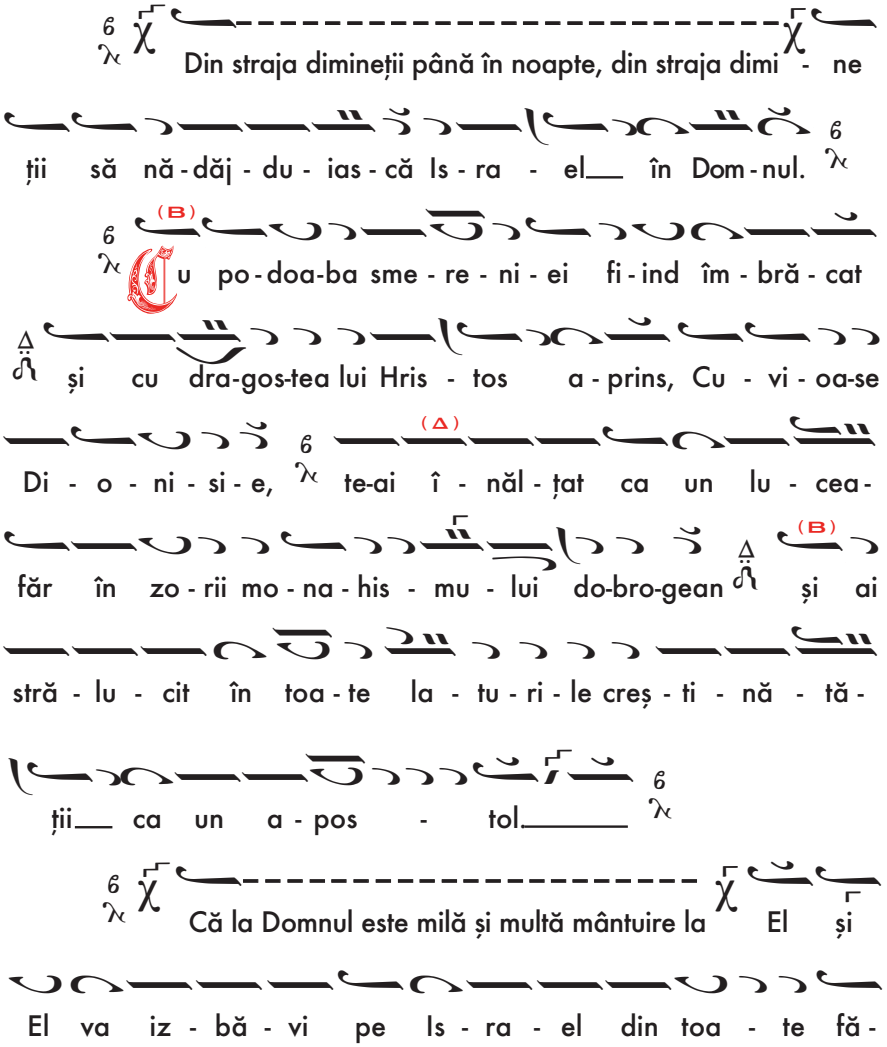

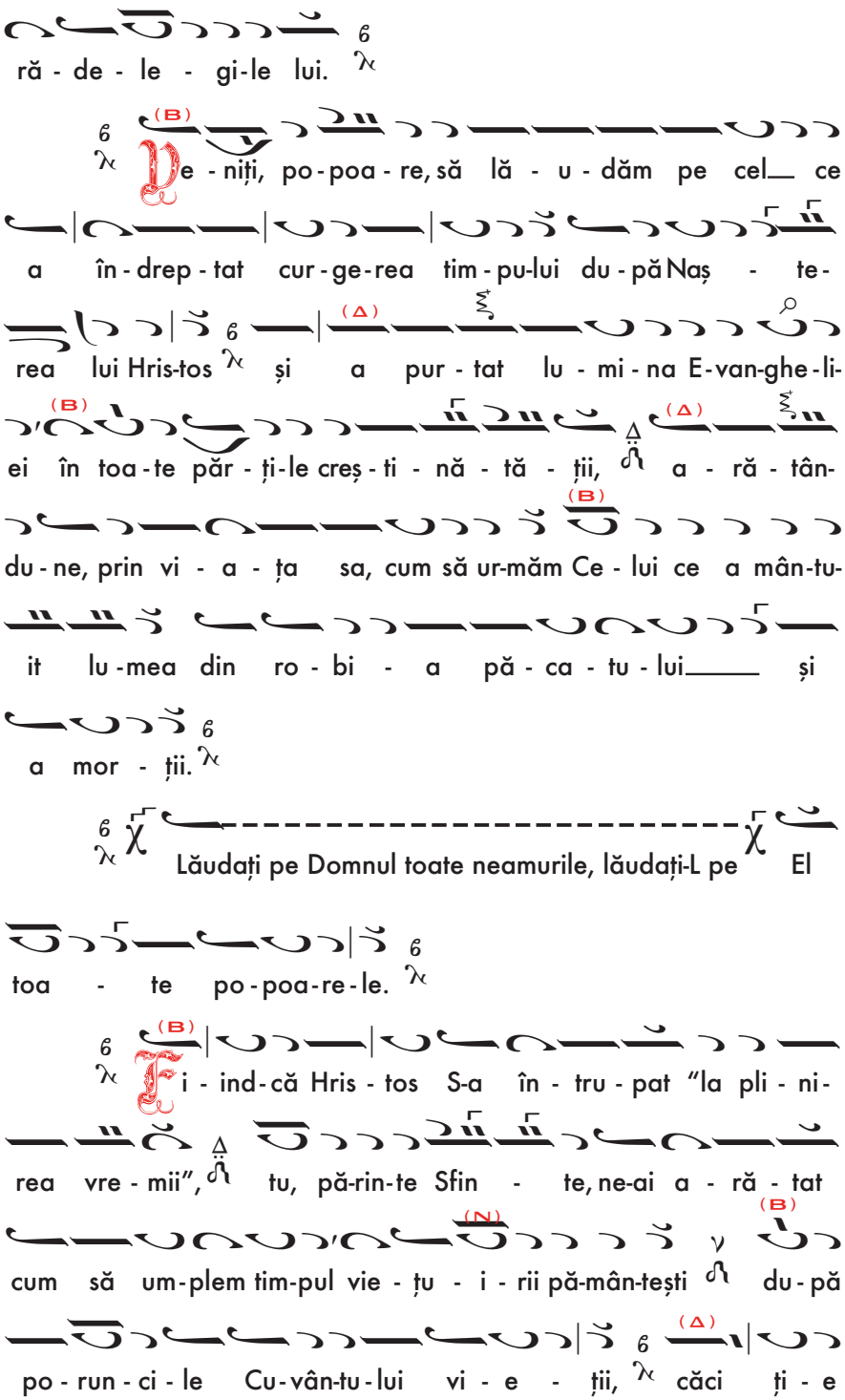
ră - de - le - gi-le lui.
De - niți, po - poa - re, să lă - u - dăm pe cel ce
a în - drep - tat cur - ge - rea tim - pu-lui du - pă Naș - te -
rea lui Hris-tos și a pur - tat lu - mi - na E-van-ghe - li-
ei în toa - te păr - ți-le creș - ti - nă - tă - ții, a - ră - tân -
du - ne, prin vi - a - ța sa, cum să ur-măm Ce - lui ce a mân-tu -
it lu - mea din ro - bi - a pă - ca - tu - lui și
a mor - ții.
Lăudați pe Domnul toate neamurile, lăudați-L pe El
toa - te po - poa - re - le.
Fi - ind - că Hris - tos S-a în - tru - pat "la pli - ni -
rea vre - mii", tu, pă-rin-te Sfin - te, ne-ai a - ră - tat
cum să um - plem tim-pul vie - ț u - i - rii pă-mân-tești du - pă
po - run - ci - le Cu - vân-tu - lui vi - e - ții, căci ți - e

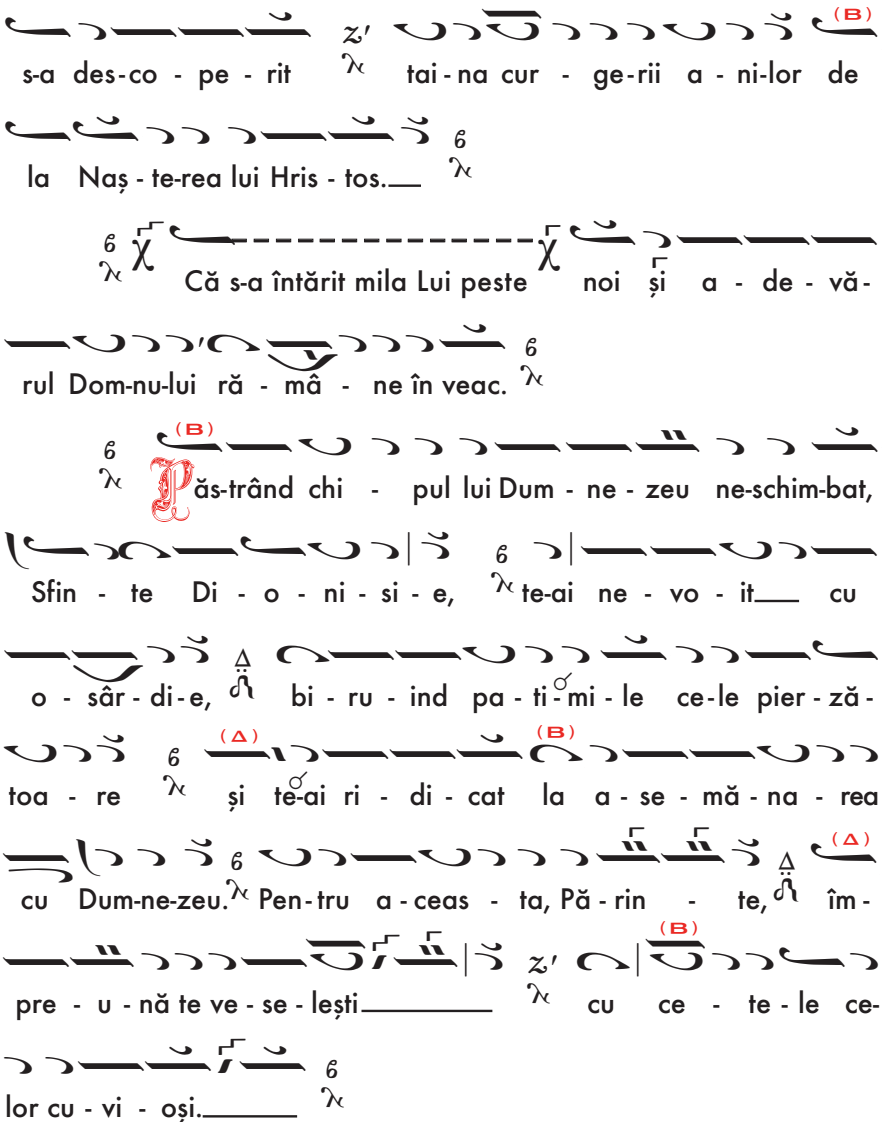

La *Slavă...*, glasul VIII

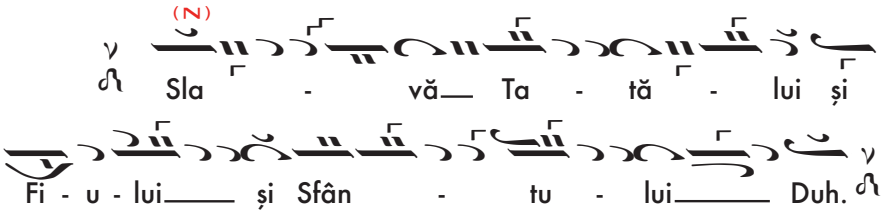

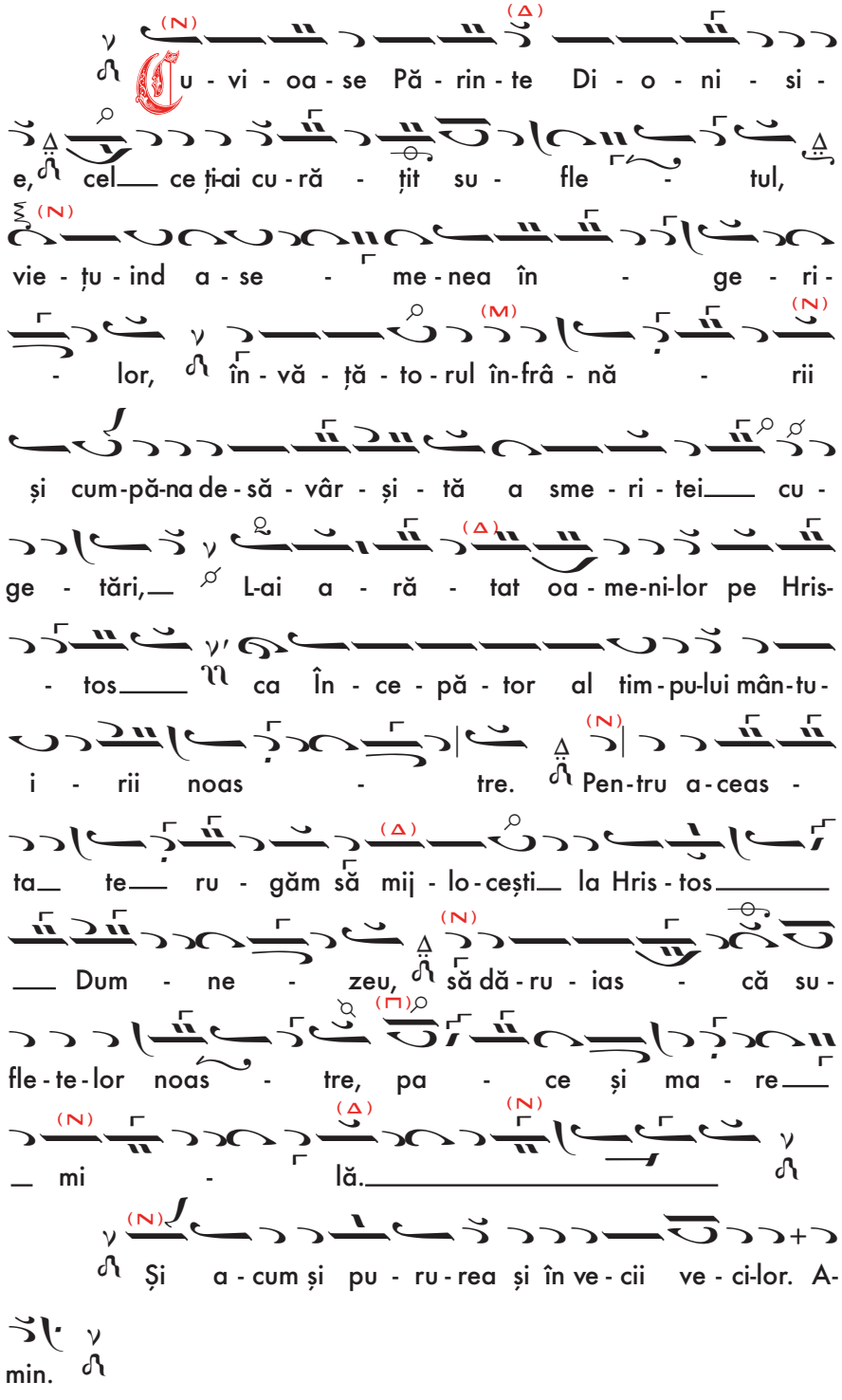
Cu - vi - oa - se Pă - rin - te Di - o - ni - si -
e, cel ce ți-ai cu - ră - țit su - fle - tul,
vie - ț u - ind a - se - me - nea în - ge - ri -
- lor, în - vă - ță - to - rul în-frâ - nă - rii
și cum-pă-na de - să - vâr - și - tă a sme - ri - tei cu -
ge - tări, L-ai a - ră - tat oa - me-ni-lor pe Hris-
- tos ca În - ce - pă - tor al tim - pu-lui mân-tu -
i - rii noas - tre. Pen-tru a-ceas -
ta te ru - găm să mij - lo-cești la Hris - tos
Dum - ne - zeu, să dă - ru - ias - că su -
fle - te-lor noas - tre, pa - ce și ma - re
- mi - lă.
Și a - cum și pu - ru - rea și în ve - cii ve - ci-lor. A -
min.

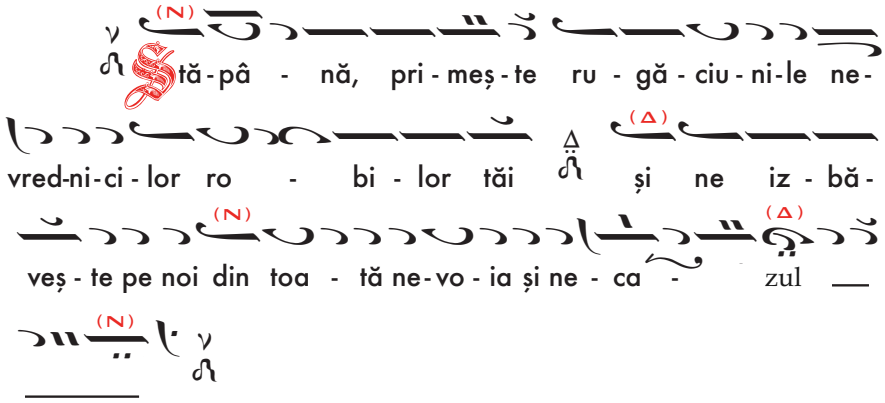

La Stihoavnă, stihirile sfântului :

glasul II

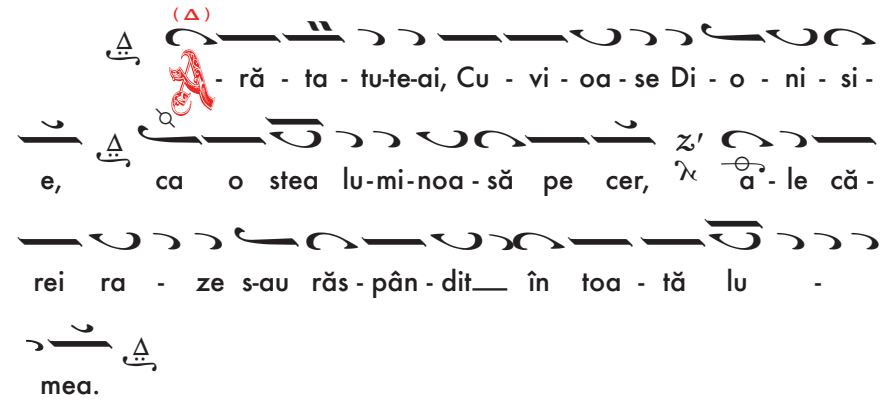

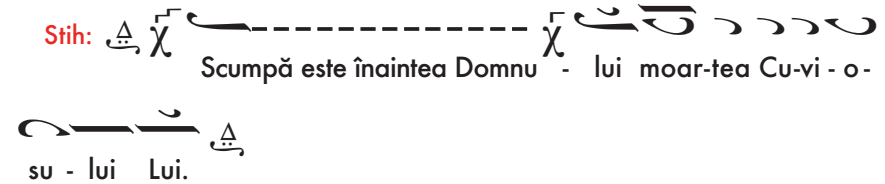

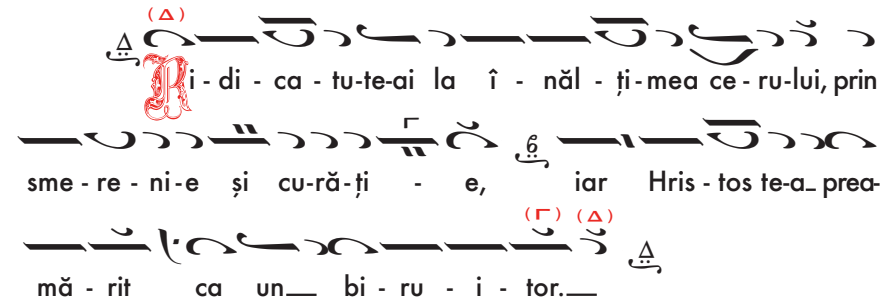

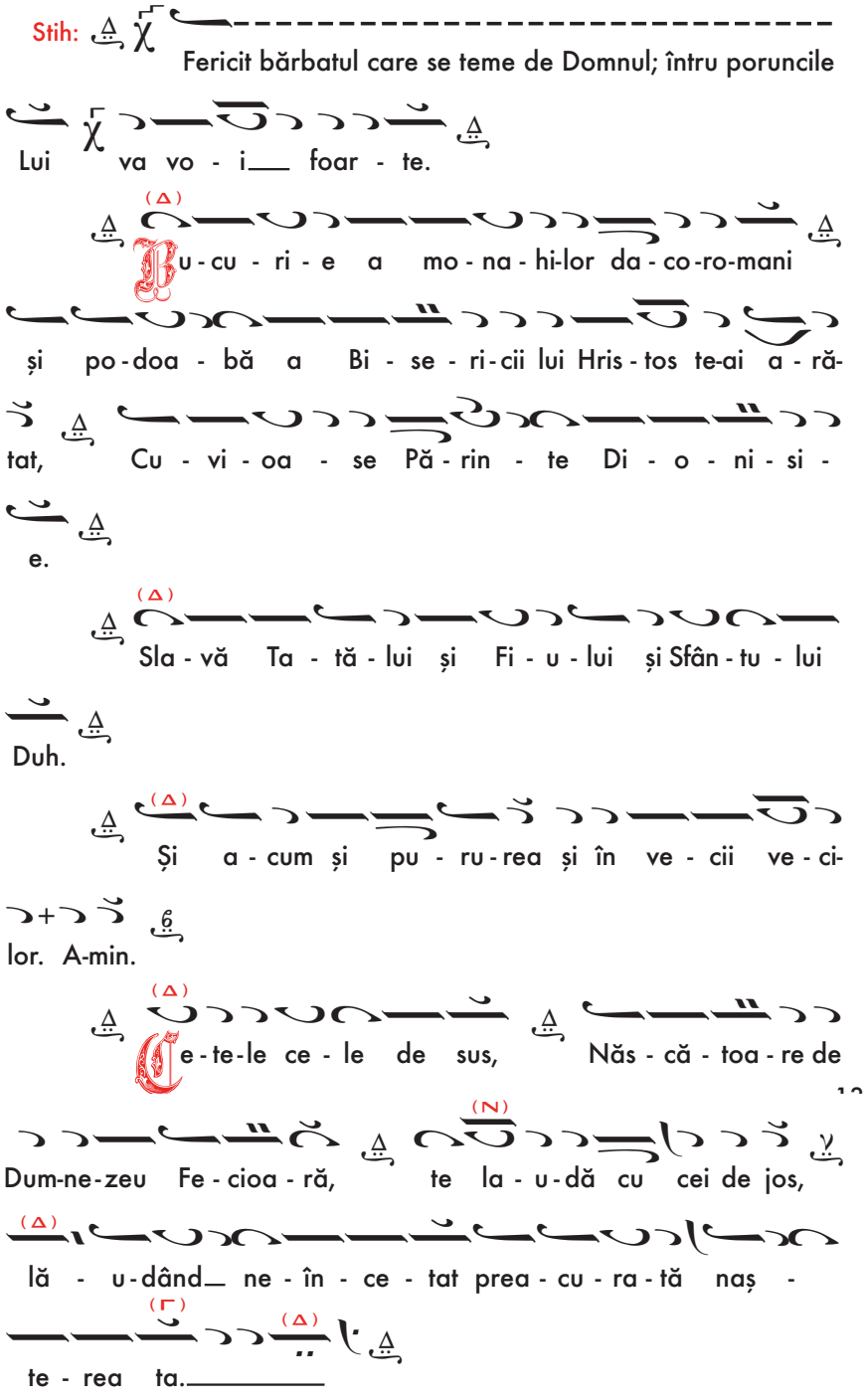
Stih:
Fericit bărbatul care se teme de Domnul; întru poruncile
Lui va vo - i foar - te.
Bu - cu - ri - e a mo - na - hi-lor da - co-ro-mani
și po-doa - bă a Bi - se - ri-cii lui Hris - tos te-ai a - ră-
tat, Cu - vi - oa - se Pă - rin - te Di - o - ni - si -
e.
Sla - vă Ta - tă - lui și Fi - u - lui și Sfân - tu - lui
Duh.
Și a - cum și pu - ru-rea și în ve - cii ve - ci-
lor. A-min.
Ce-te-le ce - le de sus, Năs - că - toa - re de
Dum-ne-zeu Fe - cioa - ră, te la - u-dă cu cei de jos,
lă - u-dând ne - în - ce - tat prea - cu - ra - tă naș -
te - rea ta.

Troparul sfântului:

glasul I Πα ♀

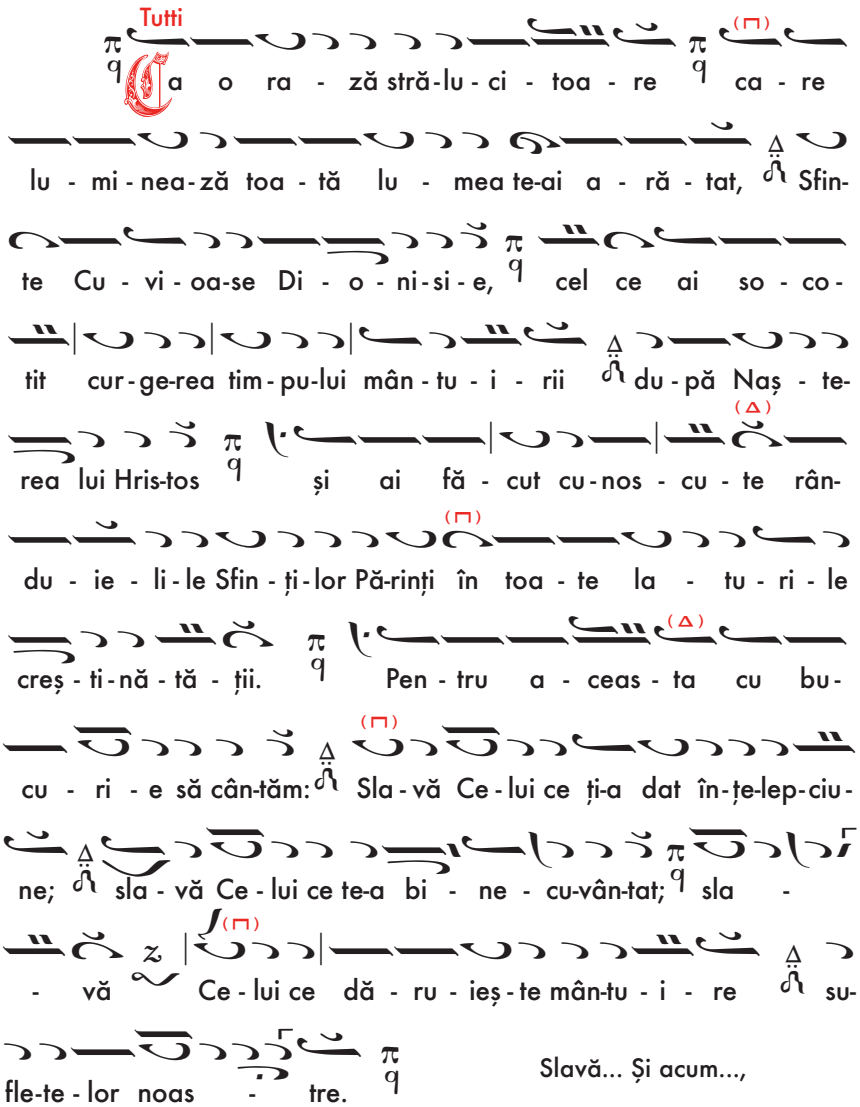

Slavă... Și acum...,

Troparul Indictionului:

glasul II Δι

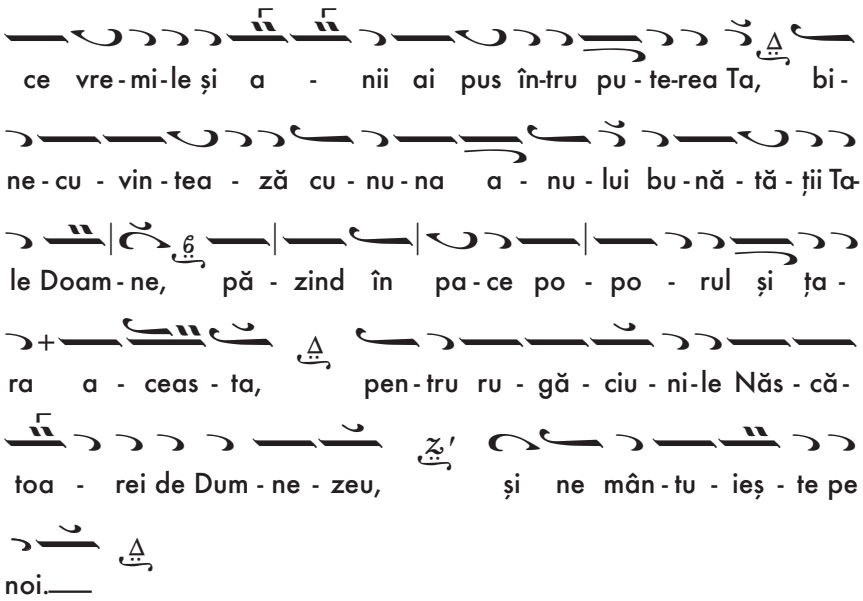

Vecernia Mare

Fericit bărbatul gl. VIII, vezi Arhid. Sebastian-Barbu Bucur,
Cântări la Vecernie, Utrenie şi Sfânta Liturghie, p. 12

Doamne, strigat-am…, Să se îndrepteze… şi *Pune Doamne strajă gurii mele*
gl. I, vezi Arhid. Sebastian-Barbu Bucur,
Cântări la Vecernie, Utrenie şi Sfânta Liturghie, p. 14

Stihirile pe 10: 3 ale Indictionului;
3 stihiri ale Sfântului Cuvios Simeon Stâlpnicul
şi 4 ale Cuviosului Dionisie

Stihirile Indictionului:
glasul I Πα ♀
Podobie: *Ceea ce eşti bucuria...*

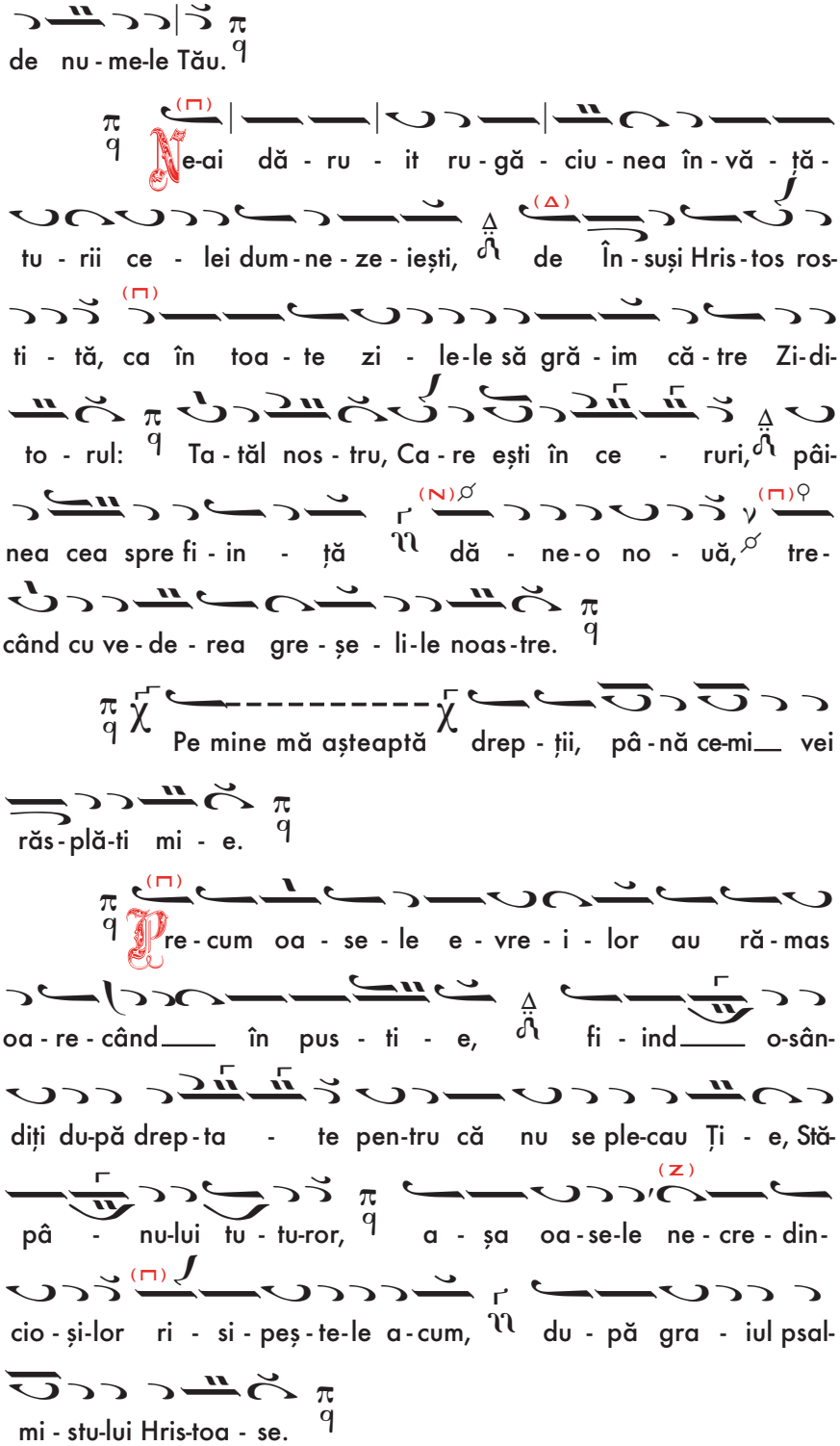
de nu - me-le Tău.
Ne-ai dă - ru - it ru - gă - ciu - nea în - vă - ță -
tu - rii ce - lei dum - ne - ze - iești, de În - suși Hris - tos ros -
ti - tă, ca în toa - te zi - le-le să gră - im că - tre Zi - di -
to - rul: Ta - tăl nos - tru, Ca - re ești în ce - ruri, pâi -
nea cea spre fi - in - ță dă - ne-o no - uă, tre -
când cu ve - de - rea gre - șe - li-le noas - tre.
Pe mine mă așteaptă drep - ții, pâ - nă ce-mi vei
răs - plăti mi - e.
Pre - cum oa - se - le e - vre - i - lor au răs - mas
oa - re - când în pus - ti - e, fi - ind o-sân -
diți du-pă drep - ta - te pen-tru că nu se ple-cau Ți - e, Stă -
pâ - nu-lui tu - tu-ror, a - șa oa - se-le ne - cre - din -
cio - și-lor ri - si - peș - te-le a - cum, du - pă gra - iul psal -
mi - stu-lui Hris-toa - se.

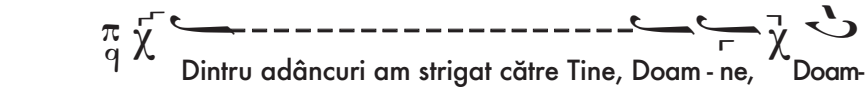

Stihirile Cuviosului Simeon Stâlpnicul

glasul V

Podobie: *Cuvioase Părinte…*

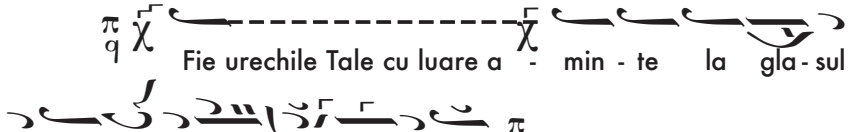

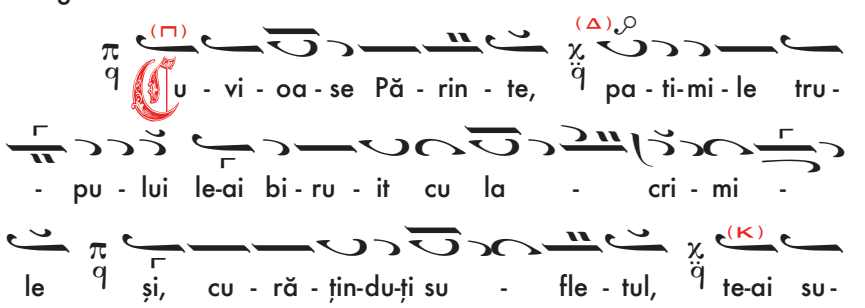

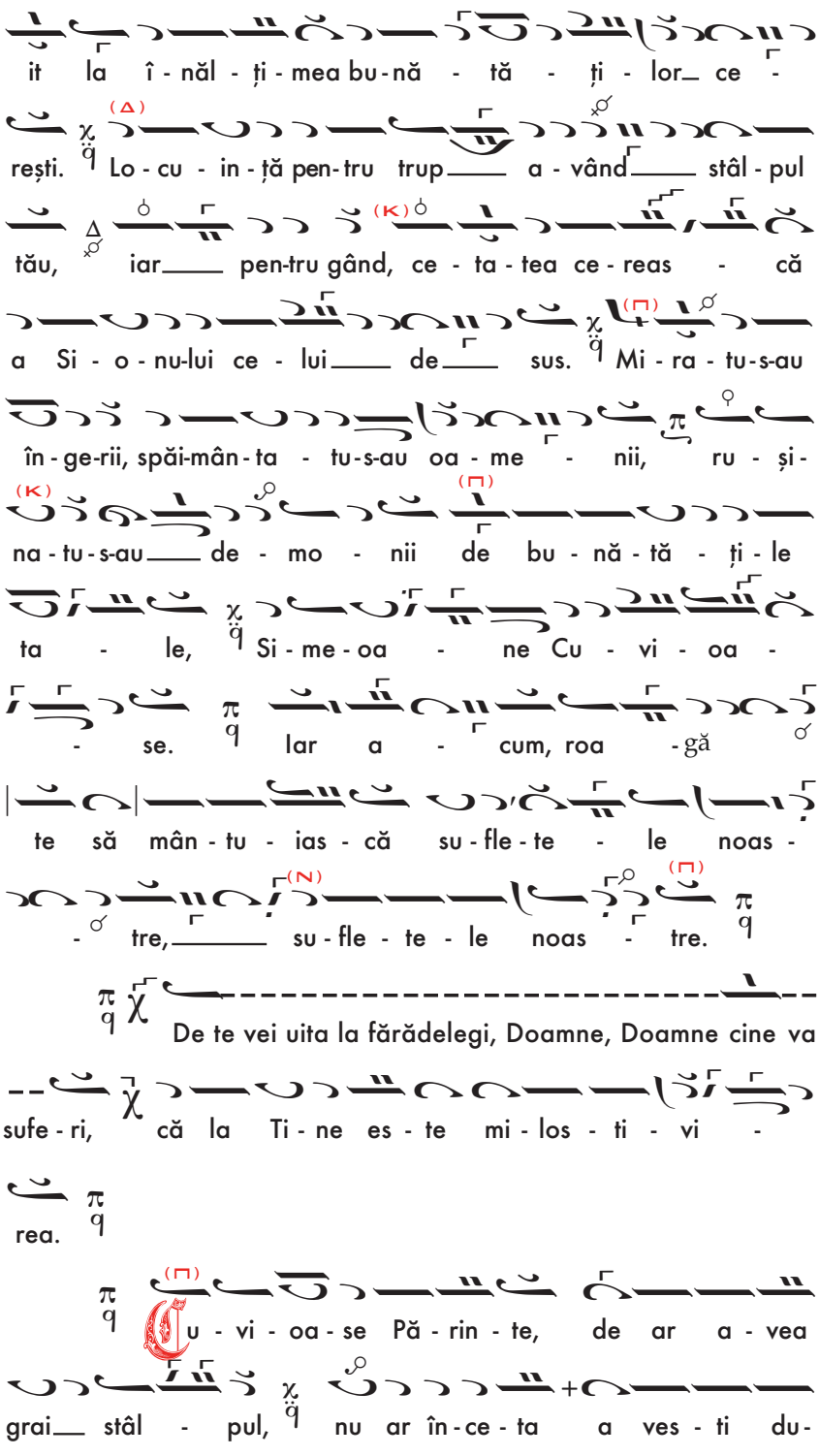
it la î - năl - ți - mea bu - nă - tă - ți - lor ce -
rești. Lo - cu - in - ță pen - tru trup a - vând stâl - pul
tău, iar pen - tru gând, ce - ta - tea ce - reas - că
a Si - o - nu - lui ce - lui de sus. Mi - ra - tu - s - au
în - ge - rii, spăi - mân - ta - tu - s - au oa - me - nii, ru - și -
na - tu - s - au de - mo - nii de bu - nă - tă - ți - le
ta - le, Si - me - oa - ne Cu - vi - oa -
- se. Iar a - cum, roa - gă
te să mân - tu - ias - că su - fle - te - le noas -
- tre, su - fle - te - le noas - tre.
De te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne cine va
sufe - ri, că la Ti - ne es - te mi - los - ti - vi -
rea.
Cu - vi - oa - se Pă - rin - te, de ar a - vea
grai stâl - pul, nu ar în - ce - ta a ves - ti du -

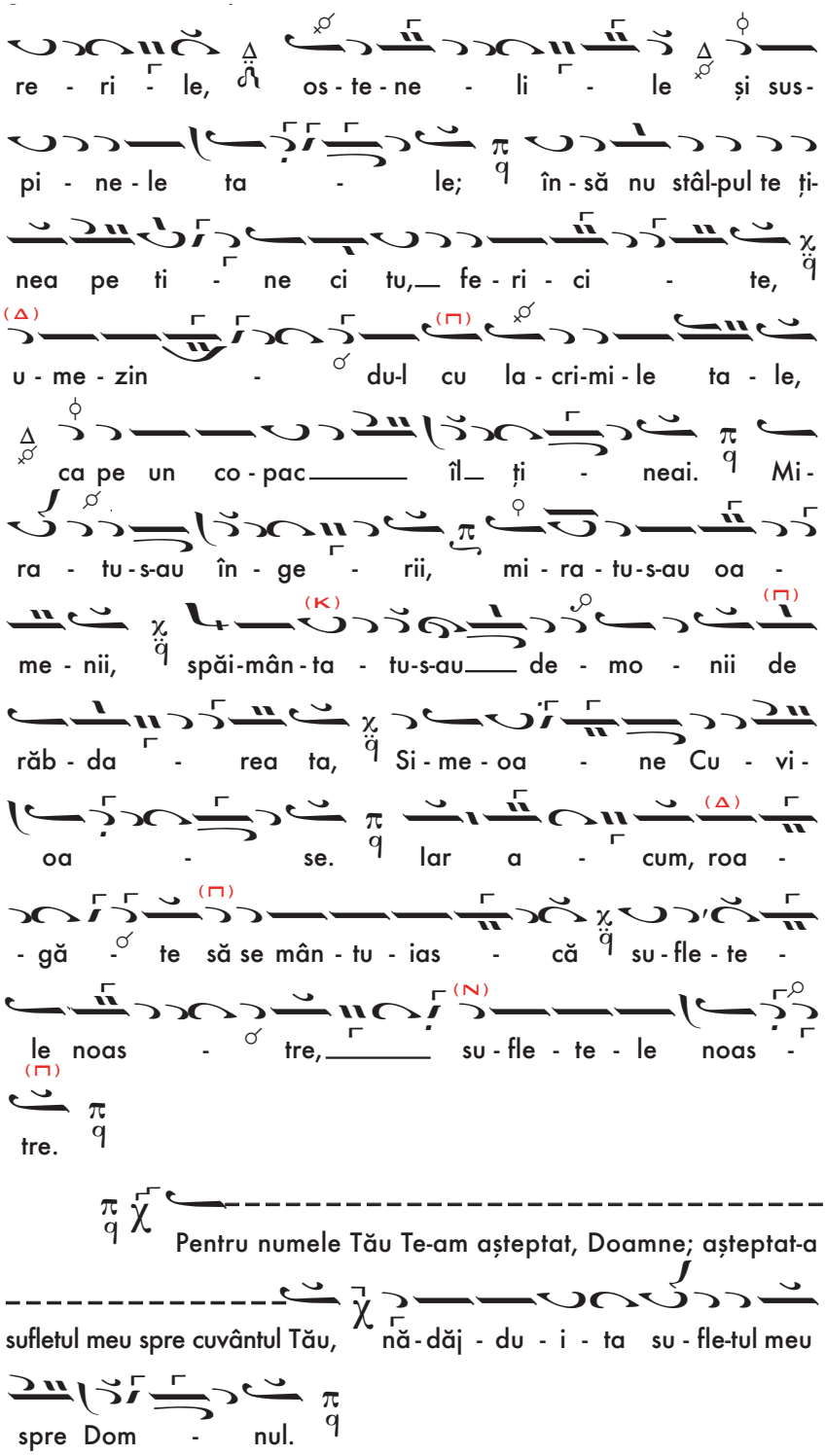
re - ri - le, os - te - ne - li - le și sus -
pi - ne - le ta - le; în - să nu stâl-pul te ți-
nea pe ti - ne ci tu, fe - ri - ci - te,
u - me - zin - du-l cu la - cri-mi - le ta - le,
ca pe un co - pac îl ți - neai. Mi -
ra - tu - s-au în - ge - rii, mi - ra - tu-s-au oa -
me - nii, spăi-mân - ta - tu-s-au de - mo - nii de
răb - da - rea ta, Si - me - oa - ne Cu - vi -
oa - se. lar a - cum, roa -
- gă - te să se mân - tu - ias - că su - fle - te -
le noas - tre, su - fle - te - le noas -
tre.
Pentru numele Tău Te-am așteptat, Doamne; așteptat-a
sufletul meu spre cuvântul Tău, nă - dăj - du - i - ta su - fle-tul meu
spre Dom - nul.

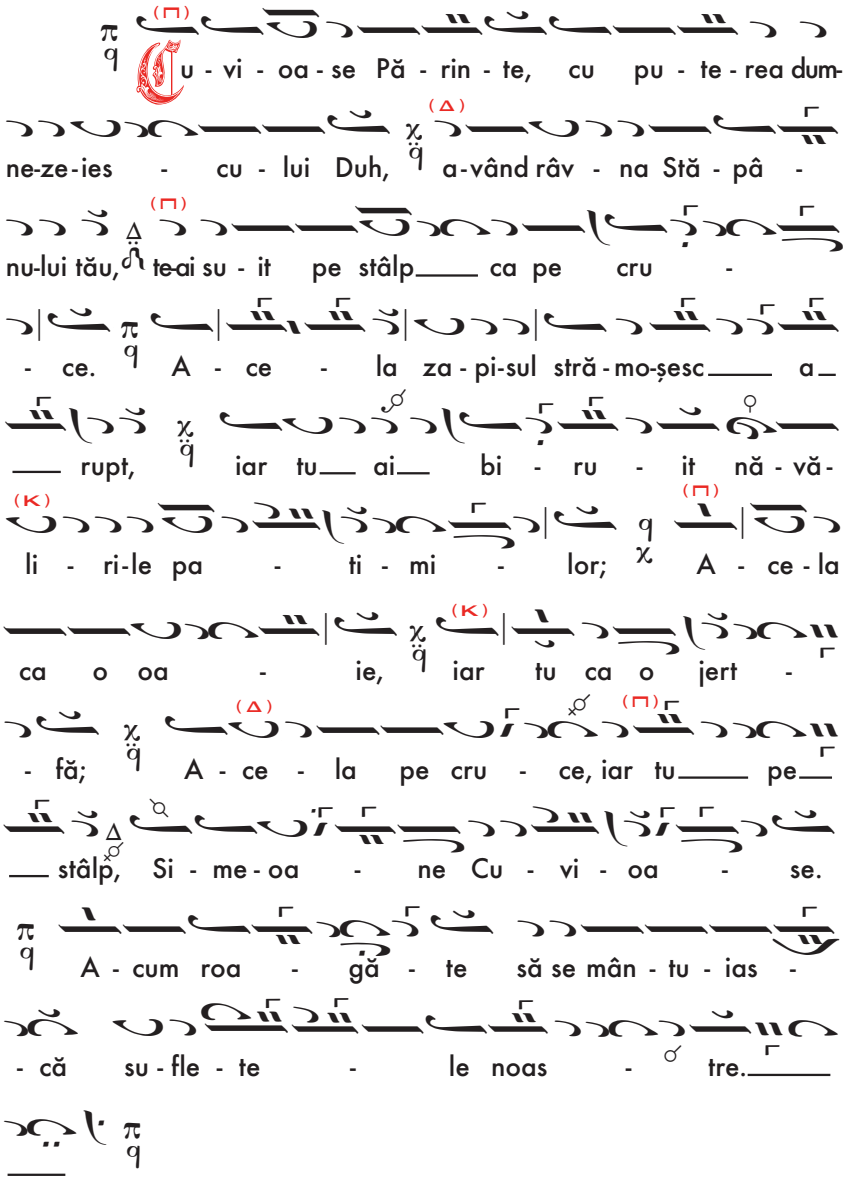

Stihirile Cuviosului Dionisie

glasul II

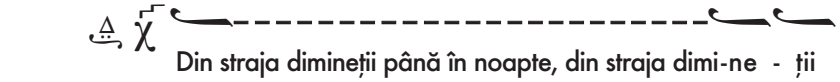

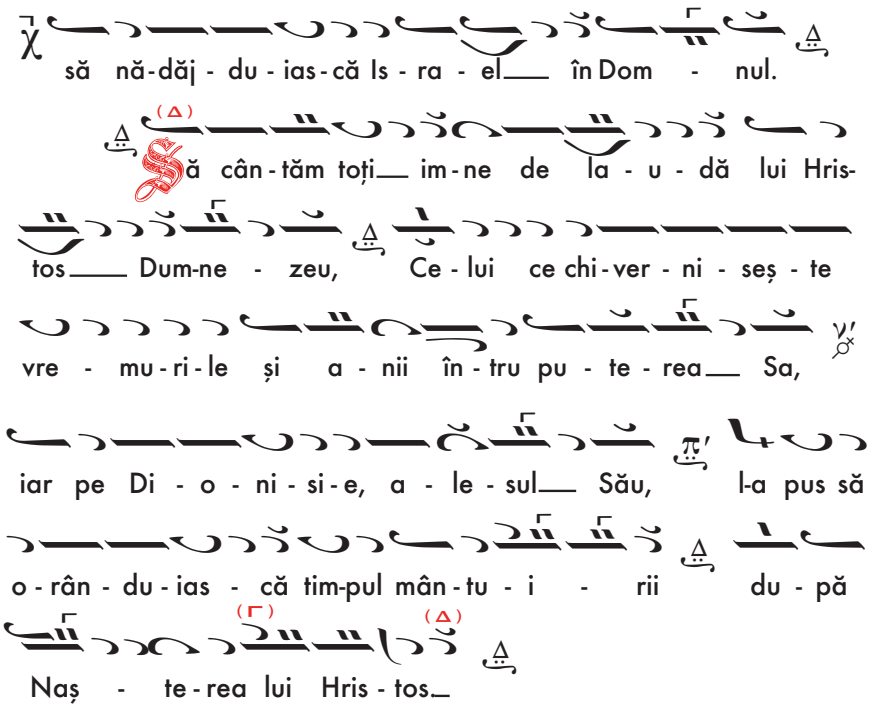

Că la Domnul este milă și multă mântuire la el, și El va

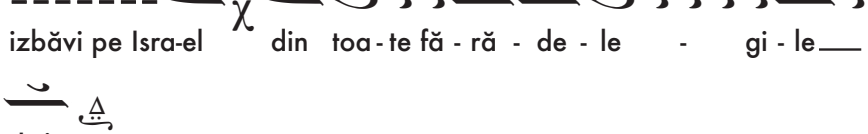

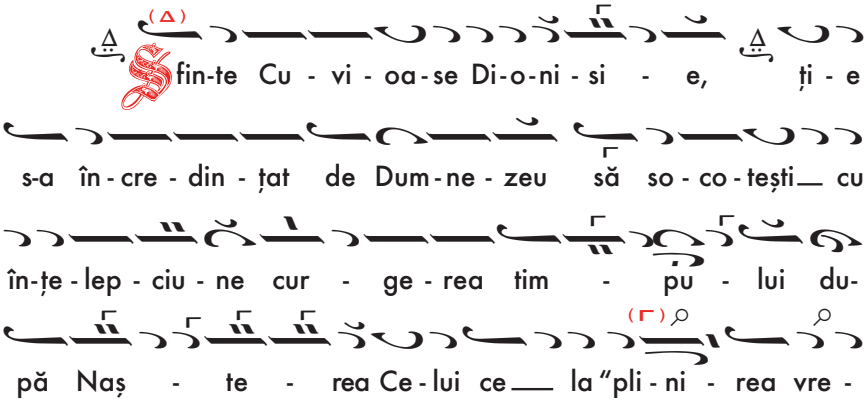

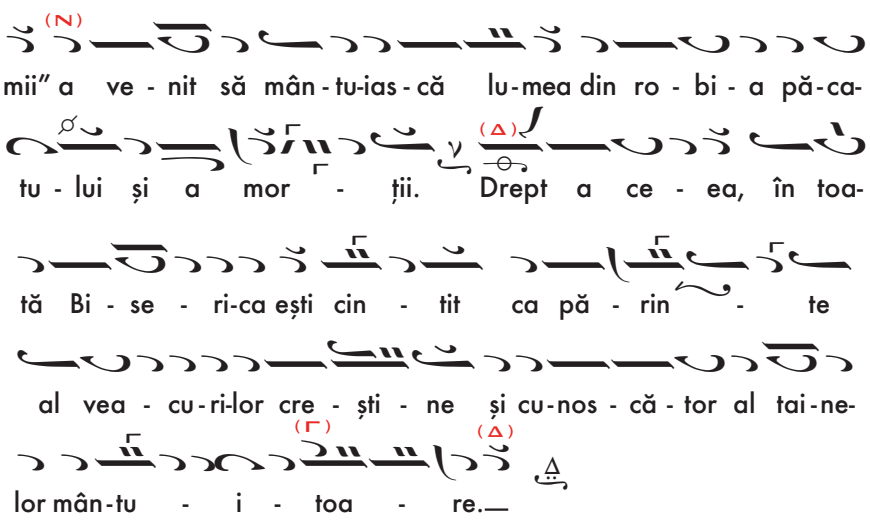
mii" a ve - nit să mân - tu-ias - că lu-mea din ro - bi - a pă-ca-
tu - lui și a mor - ții. Drept a ce - ea, în toa-
tă Bi - se - ri-ca ești cin - tit ca pă - rin - te
al vea - cu-ri-lor cre - ști - ne și cu-nos - că - tor al tai-ne-
lor mân-tu - i - toa - re.—
Lăudați pe Domnul toate neamurile, lăudați-L pe El
toa - te po-poa-re - le.
Pe fi - ul sme - re - ni-ei și cu - nos - că - to - rul pre-
da - ni - i - lor a - pos-to - lești, pe Cu - vi - o-
sul Di - o - ni - si - e, po - doa - ba mo-na - hi - lor
da - co - ro - mâni, Dum - ne - zeu— l-a che - mat din ți - nu - tul
Sci - ți - ei să lu - mi - ne - ze A - pu - sul cu
lu - mi - na dog-me-lor și sfin - te-lor ca - noa - ne. Pen-
tru a - ceas-ta, îl lă - u - dăm ca pe un pă - rin - te al

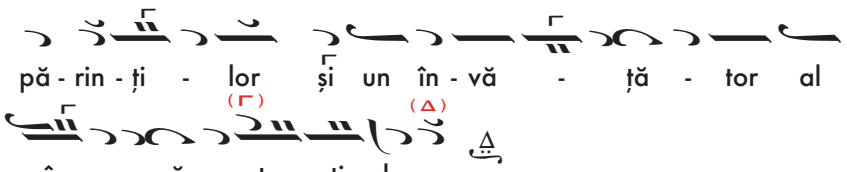
pă - rin - ți - lor și un în - vă - ță - tor al
în - vă - ța - ți - lor.

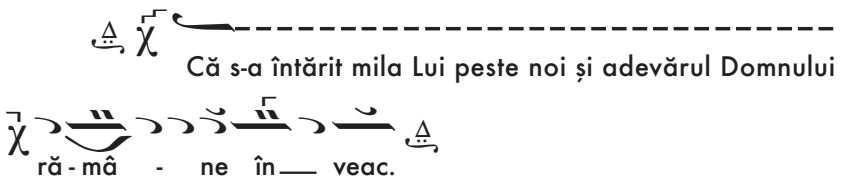
Că s-a întărit mila Lui peste noi și adevărul Domnului
ră - mâ - ne în veac.

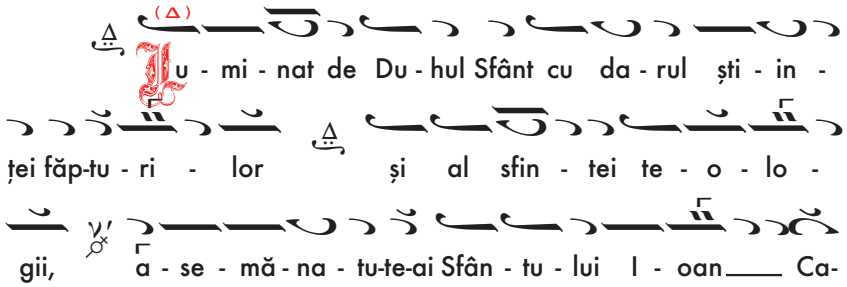
Lu - mi - nat de Du - hul Sfânt cu da - rul și - in -
ței făp-tu - ri - lor și al sfin - tei te - o - lo -
gii, a - se - mă - na - tu-te-ai Sfân - tu - lui I - oan Ca-
si - an, Cu - vi - oa - se Di - o - ni - si - e, pur-
tă - to - rul dog - me-lor drep - tei cre - din - țe din Ră - să-
ri - tul creș - ti - nă - tă - ții în ți - nu - tu-ri - le
A - pu - su - lui. De - și, ți s-au în - cre - din - țat
a - le - se dre-gă - to - rii și cin - ste o-me-neas - că

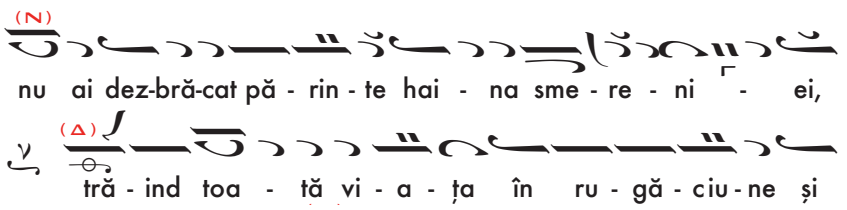
nu ai dez-bră-cat pă - rin - te hai - na sme - re - ni - ei,
tră - ind toa - tă vi - a - ța în ru - gă - ciu - ne și

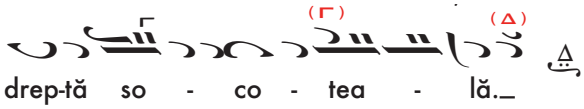

Slavă…, glasul VI

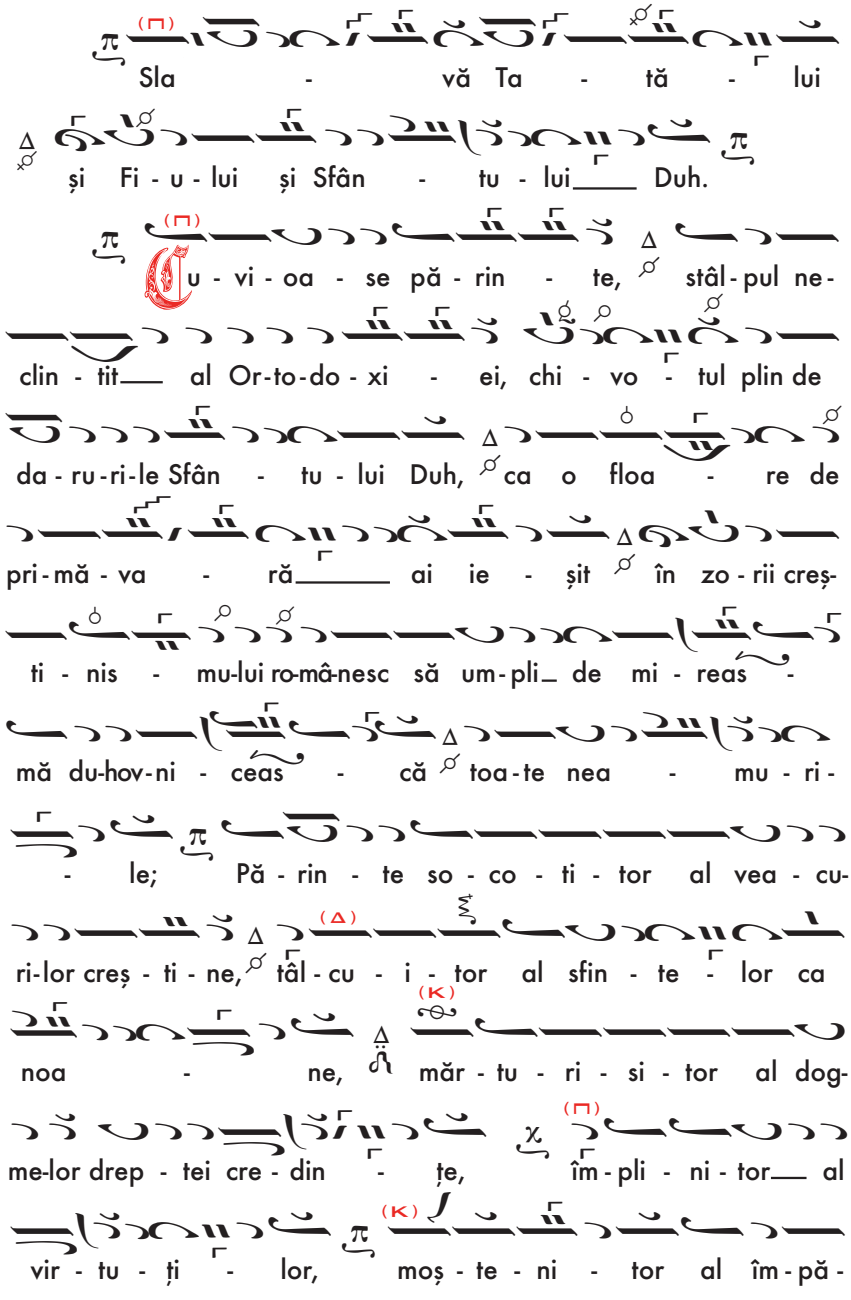

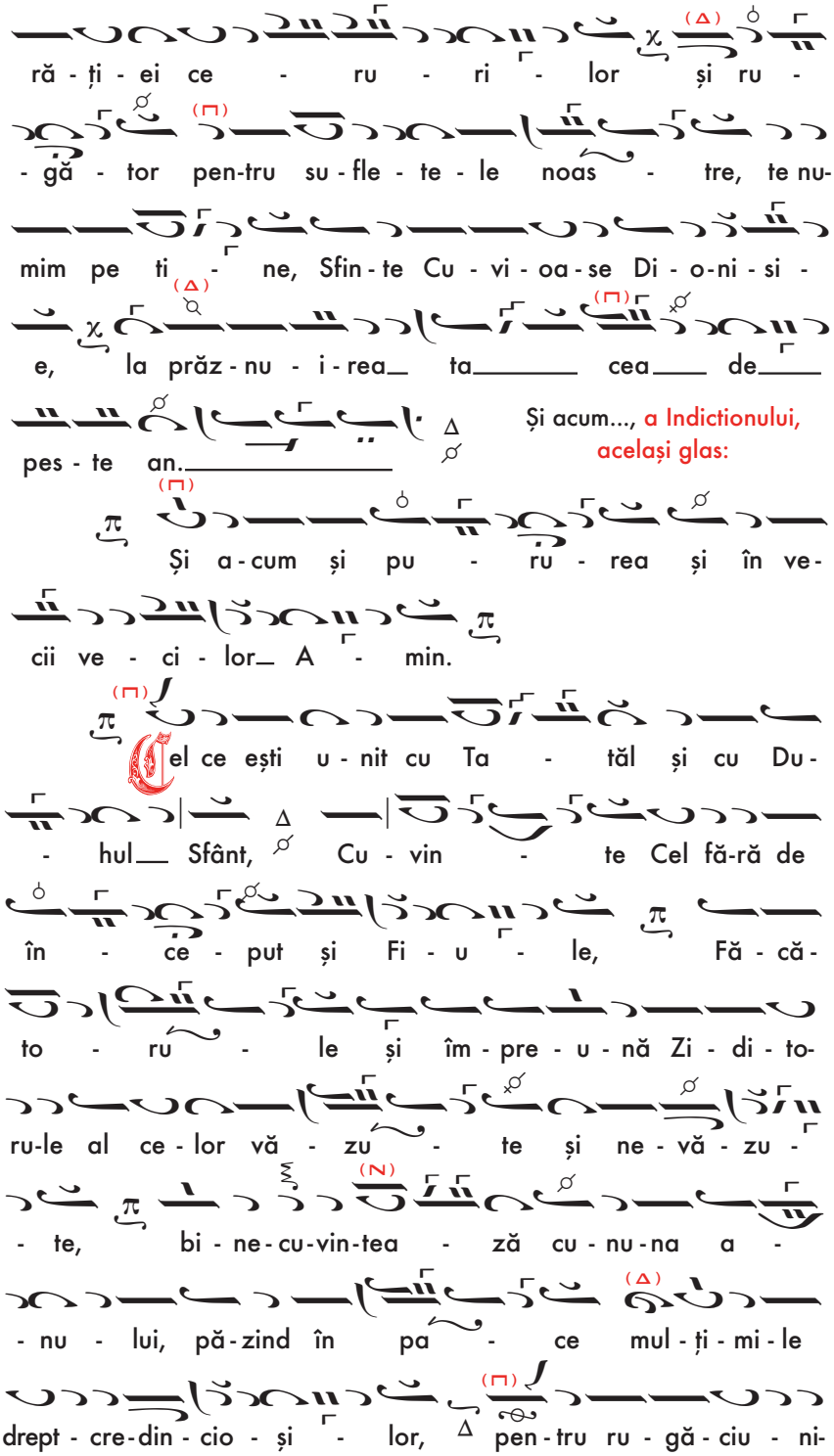
Și acum..., a Indictionului, același glas:
Și a-cum și pu - ru - rea și în ve-
cii ve - ci - lor A - min.
El ce ești u - nit cu Ta - tăl și cu Du-
- hul Sfânt, Cu - vin - te Cel fără de
în - ce - put și Fi - u - le, Fă - că-
to - ru - le și îm - pre - u - nă Zi - di - to-
ru-le al ce - lor vă - zu - te și ne - vă - zu -
- te, bi - ne - cu - vin - tea - ză cu - nu - na a -
- nu - lui, pă - zind în pa - ce mul - ți - mi - le
drept - cre - din - cio - și - lor, pen - tru ru - gă - ciu - ni-

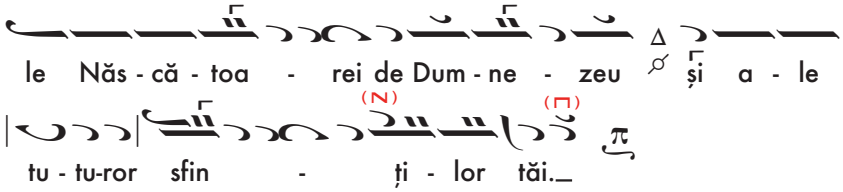

Lumină Lină...

glasul VIII

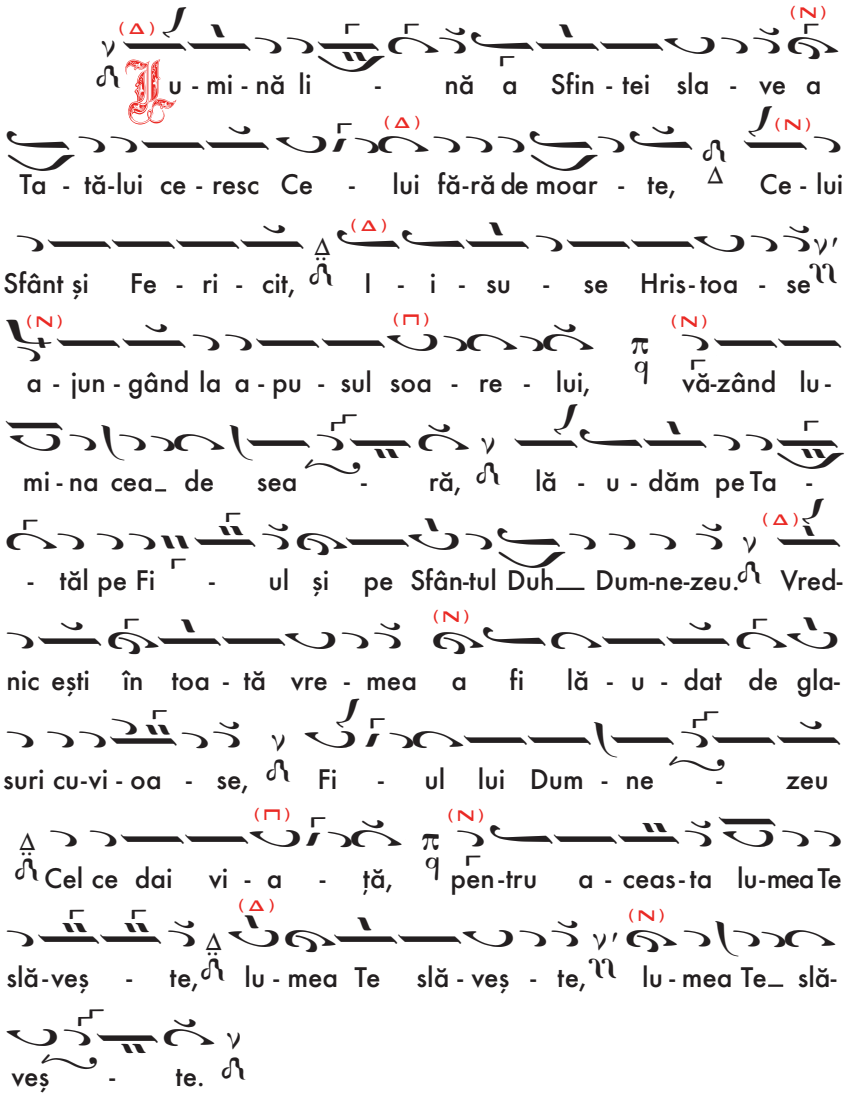

Înveredniceşte-ne Doamne gl. VIII,
vezi Arhid. Sebastian-Barbu Bucur,
Cântări la Vecernie, Utrenie şi Sfânta Liturghie, p. 86

La Litie

Idiomela Cuviosului:

glasul II

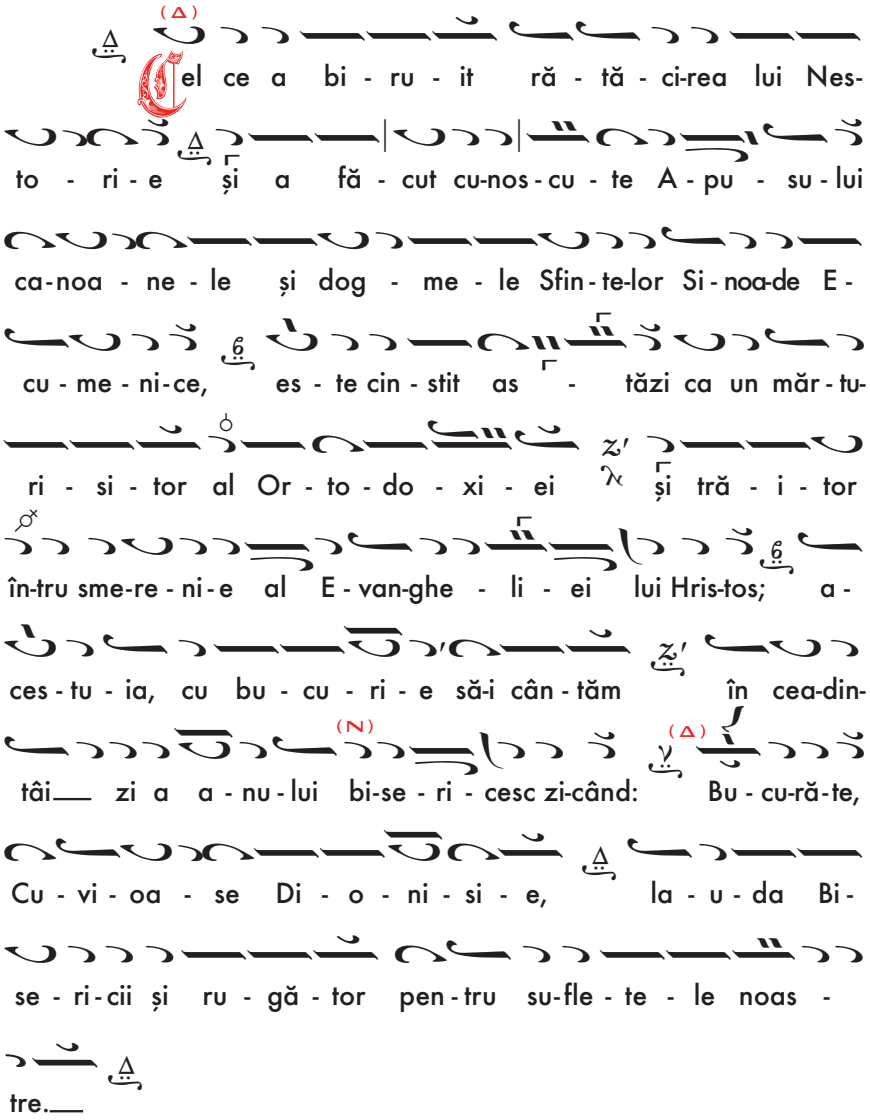

Slavă…, glasul VIII

Sla - vă Ta - tă - lui și Fi - u - lui
și Sfân - tu - lui Duh.
ul - ți - mi - le că - lu - gă - ri - lor te
cin-stesc, Di - o - ni - si - e, pă - rin - te - le nos -
- tru, că prin ti - ne pe că - ra - rea cea dreap - tă
a um - bla am cu - nos - cut. Fe - ri - cit
ești că lui Hris-tos ai slu - jit și pe vrăj-maș-
l-ai bi - ru - it; cel ce ești cu
în - ge - rii îm - pre - u - nă - vor - bi - tor, cu drep-ții și
cu cu - vi - o - șii îm - pre - u - nă lo -
cu - i - tor; cu ei îm - pre - u - nă
roa - gă - te Dom-nu - lui să mân - tu - ias - că su - fle - te -
- le noas - tre.

Şi acum…, a Indictionului:

glasul I Πα

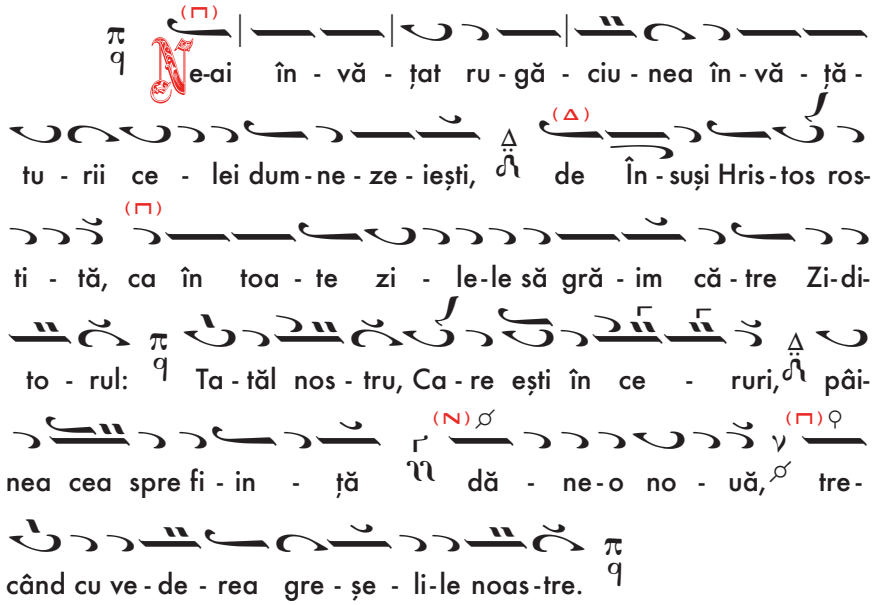

La Stihoavnă, stihirile:

glasul I Πα

ale lui Ioan Monahul

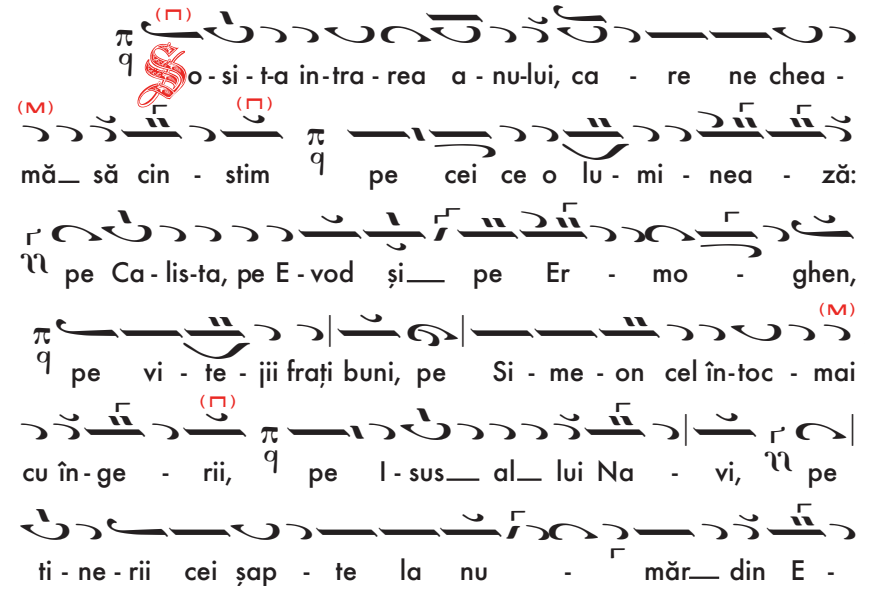

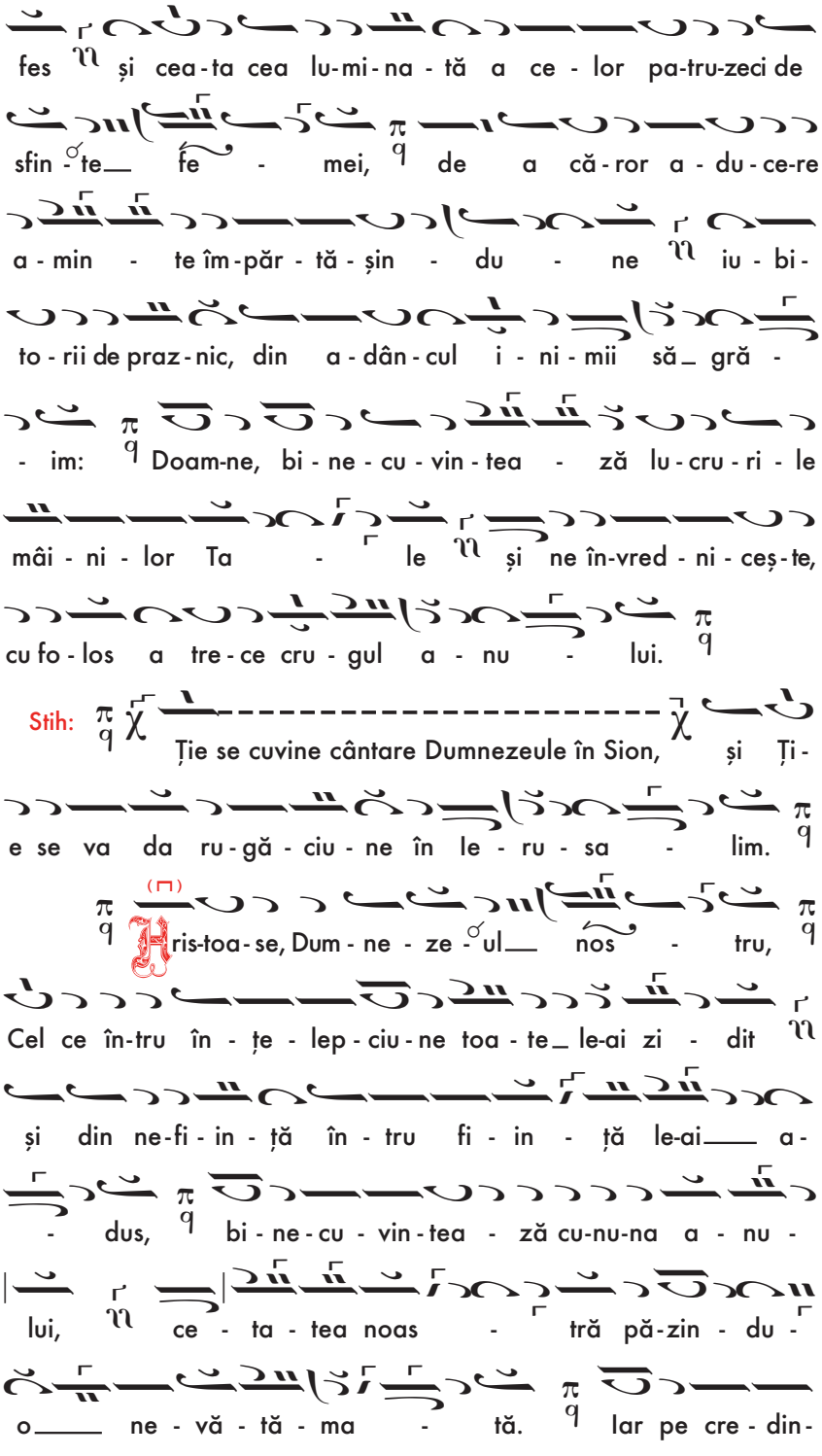
fes și cea-ta cea lu-mi-na-tă a ce-lor pa-tru-zeci de
sfin-te fe-mei, de a că-ror a-du-ce-re
a-min te îm-păr-tă-șin-du-ne iu-bi-
to-rii de praz-nic, din a-dân-cul i-ni-mii să gră-
-im: Doam-ne, bi-ne-cu-vin-tea-ză lu-cru-ri-le
mâi-ni-lor Ta-le și ne în-vred-ni-ceș-te,
cu fo-los a tre-ce cru-gul a-nu-lui.
Stih: Ție se cuvine cântare Dumnezeule în Sion, și Ți-
e se va da ru-gă-ciu-ne în le-ru-sa-lim.
Hris-toa-se, Dum-ne-ze-ul nos-tru,
Cel ce în-tru în-țe-lep-ciu-ne toa-te le-ai zi-dit
și din ne-fi-in-ță în-tru fi-in-ță le-ai a-
-dus, bi-ne-cu-vin-tea-ză cu-nu-na a-nu-
lui, ce-ta-tea noas-tră păzin-du-
o ne-vă-tă-ma-tă. Iar pe cre-din-

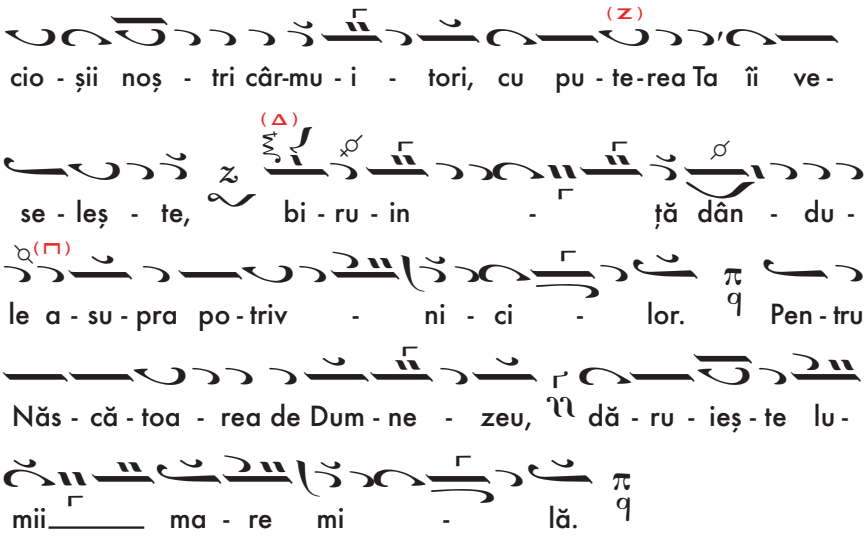

A lui Ciprian:

glasul II

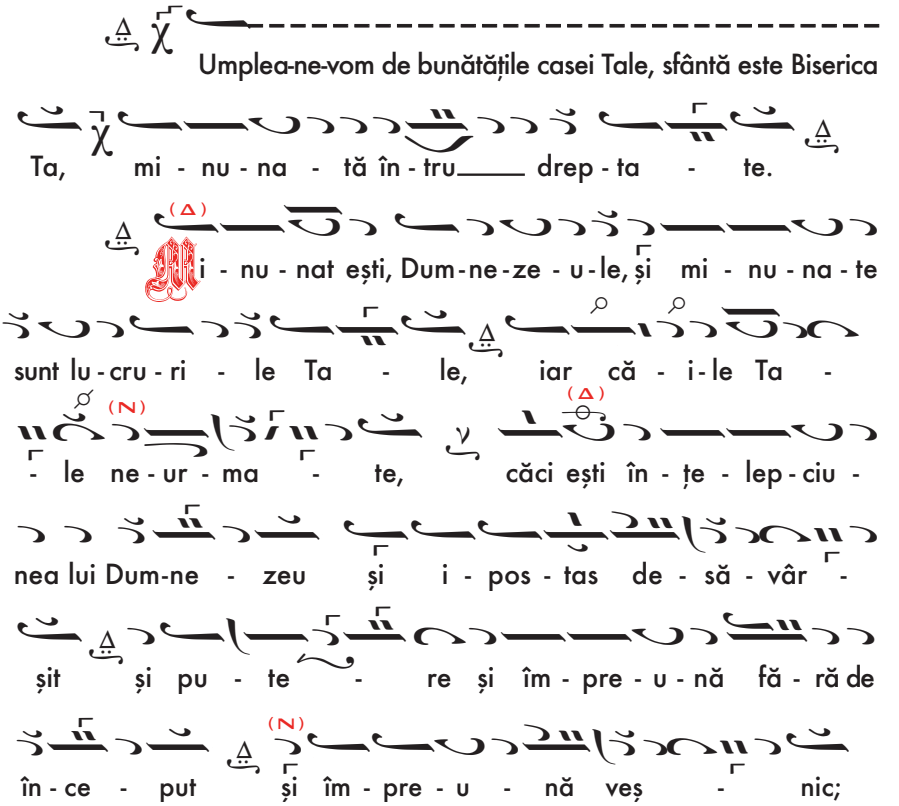

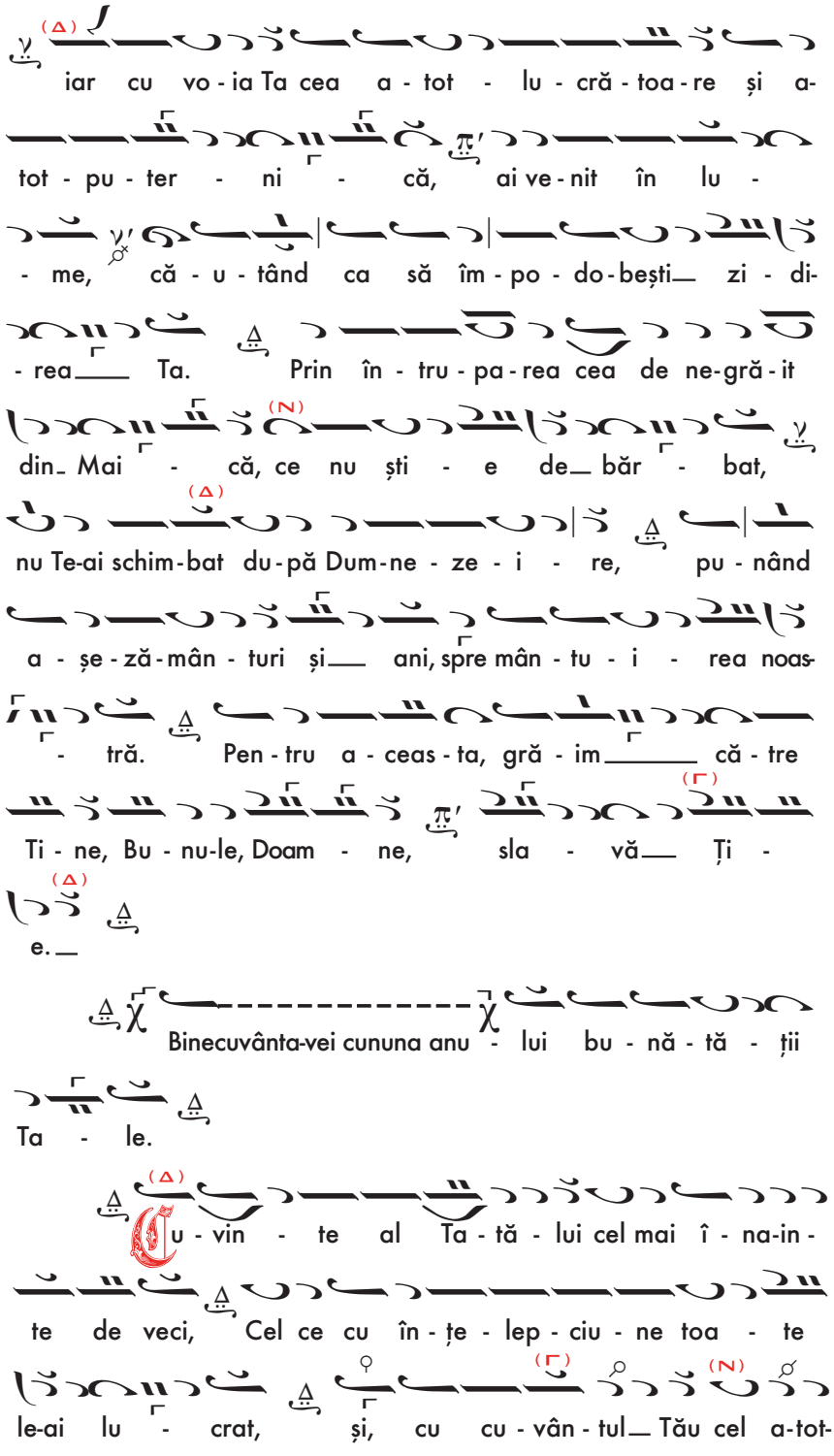
iar cu vo - ia Ta cea a - tot - lu - cră - toa - re și a-
tot - pu - ter - ni - că, ai ve - nit în lu -
- me, că - u - tând ca să îm - po - do - bești zi - di-
- rea Ta. Prin în - tru - pa - rea cea de ne-gră - it
din Mai - că, ce nu ști - e de băr - bat,
nu Te-ai schim-bat du - pă Dum-ne - ze - i - re, pu - nând
a - șe - ză - mân - turi și ani, spre mân - tu - i - rea noas-
- tră. Pen - tru a - ceas - ta, gră - im că - tre
Ti - ne, Bu - nu-le, Doam - ne, sla - vă Ți -
e.
Binecuvânta-vei cununa anu - lui bu - nă - tă - ții
Ta - le.
Cu - vin - te al Ta - tă - lui cel mai î - na-in -
te de veci, Cel ce cu în - țe - lep - ciu - ne toa - te
le-ai lu - crat, și, cu cu - vân - tul Tău cel a-tot-

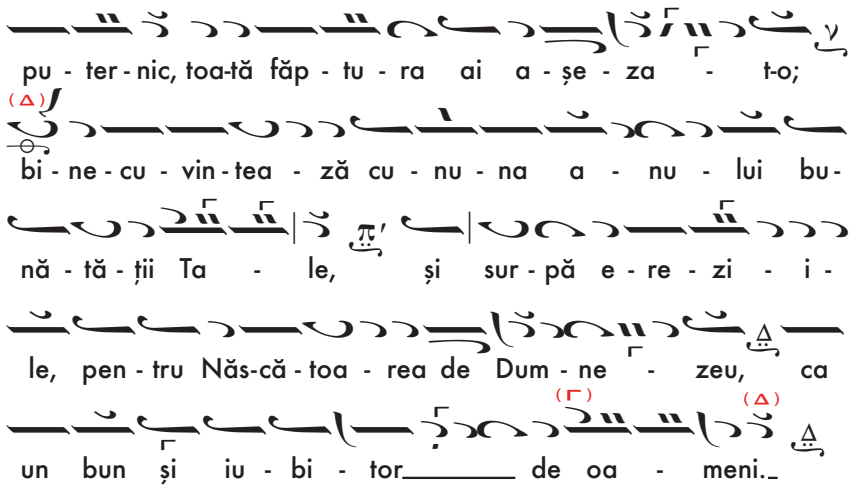

Slavă…, Cuviosului Dionisie

glasul V

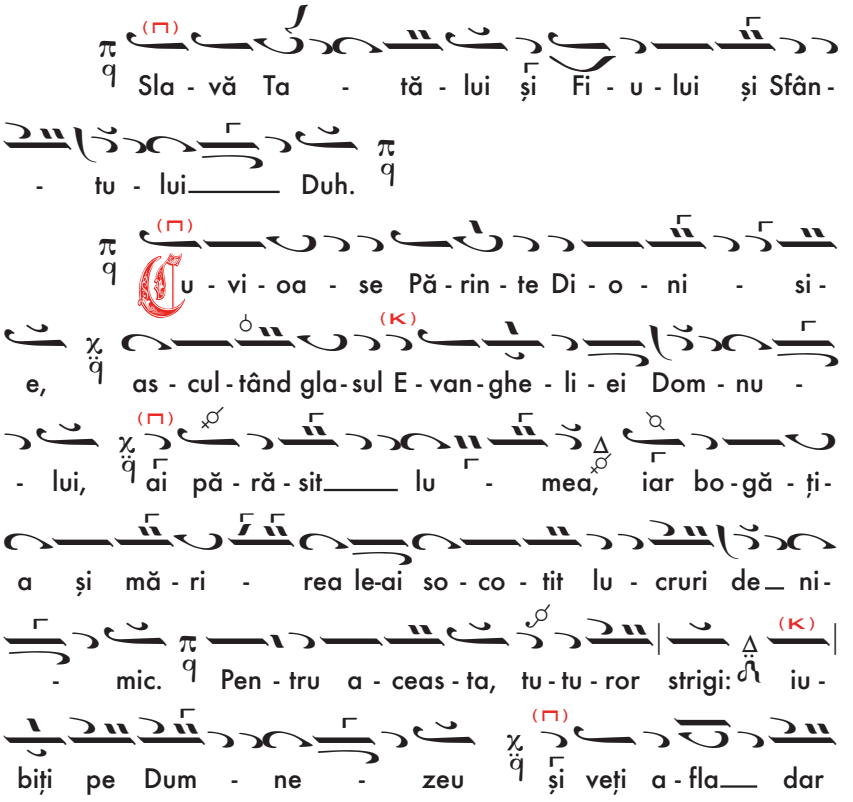

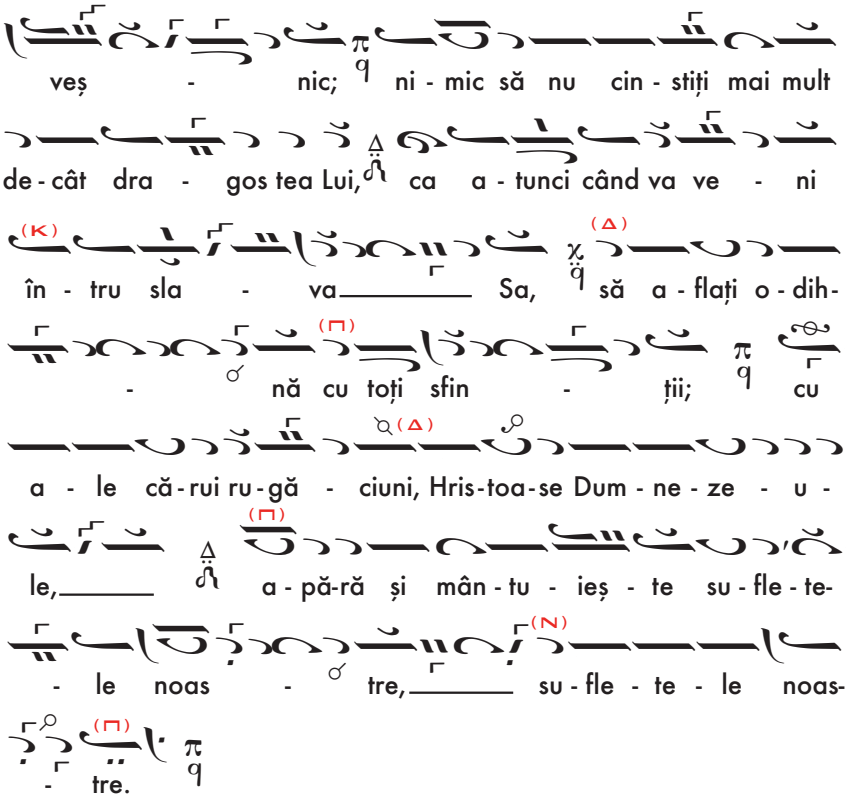

Şi acum…, a Indictionului, acelaşi glas:
A lui Ioan Monahul:

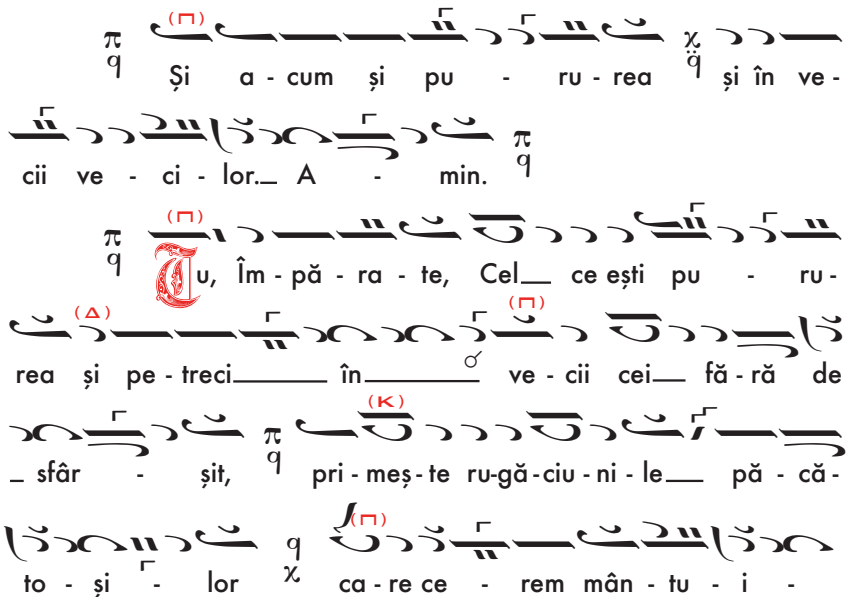

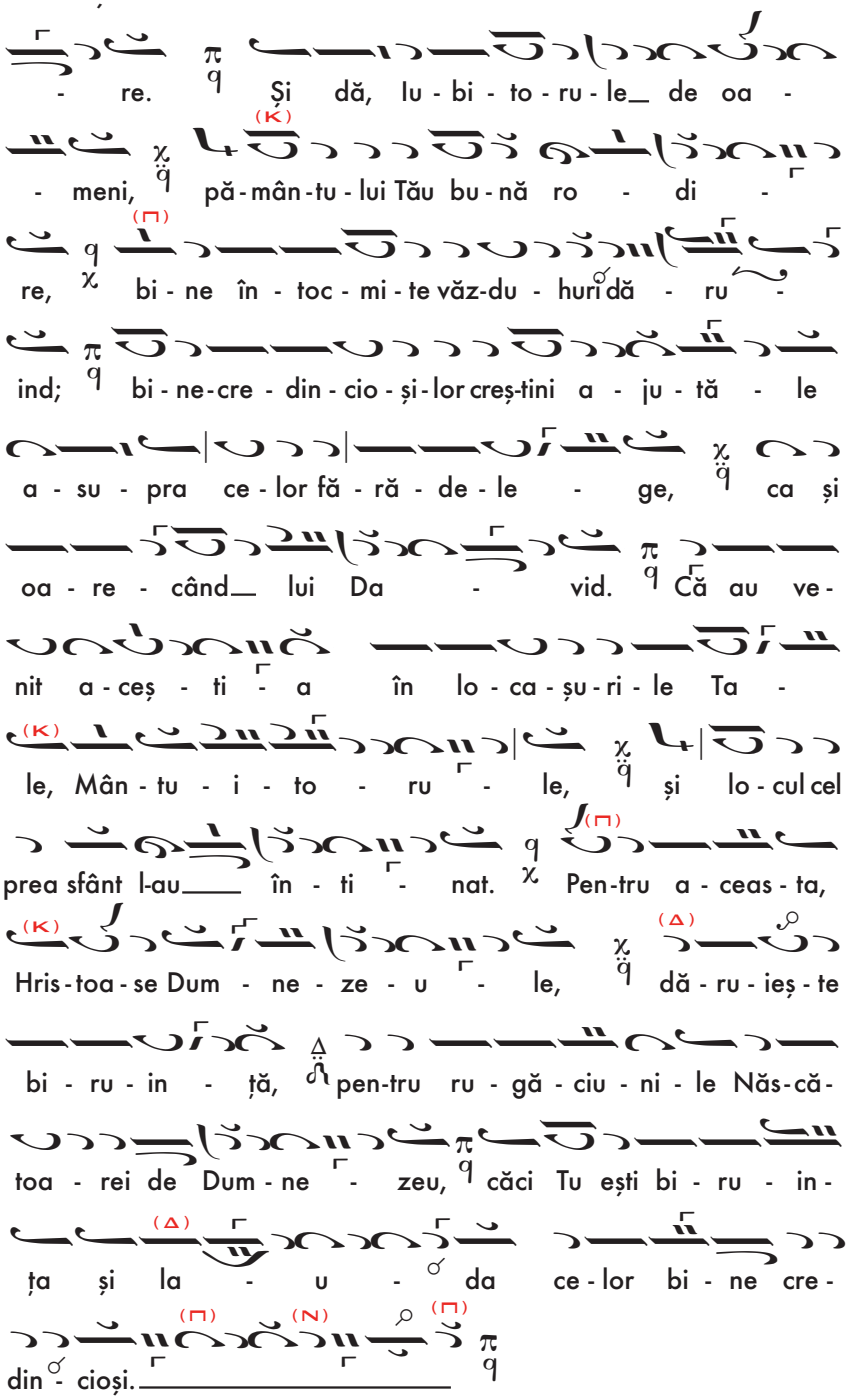

Acum liberează gl. V, vezi Arhid. Sebastian-Barbu Bucur, *Cântări la Vecernie, Utrenie şi Sfânta Liturghie,* p. 58

Troparul Indictionului

glasul II

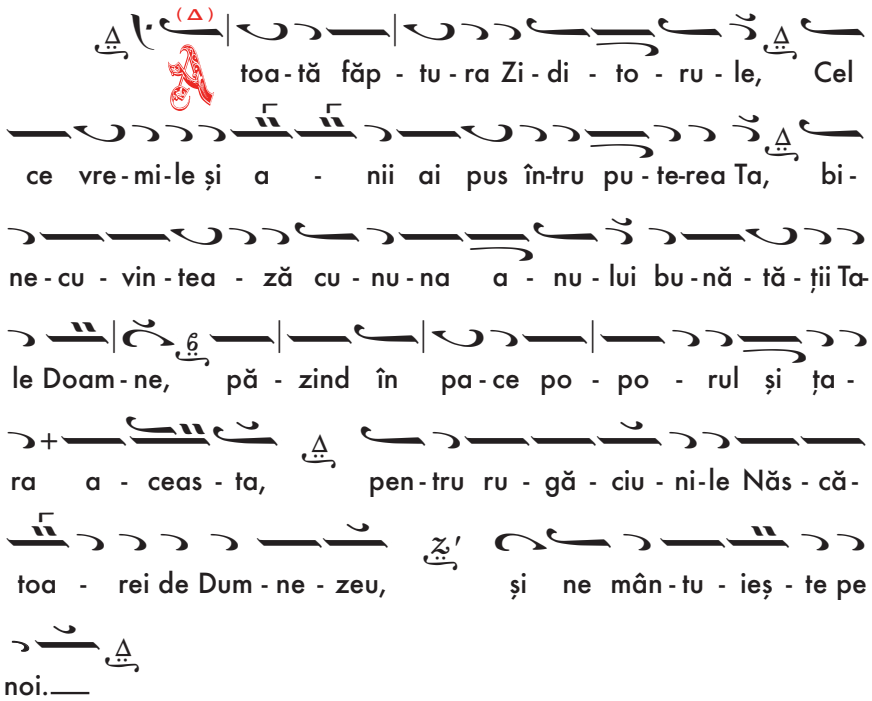

Slavă…, a Cuviosului Dionisie:

glasul I

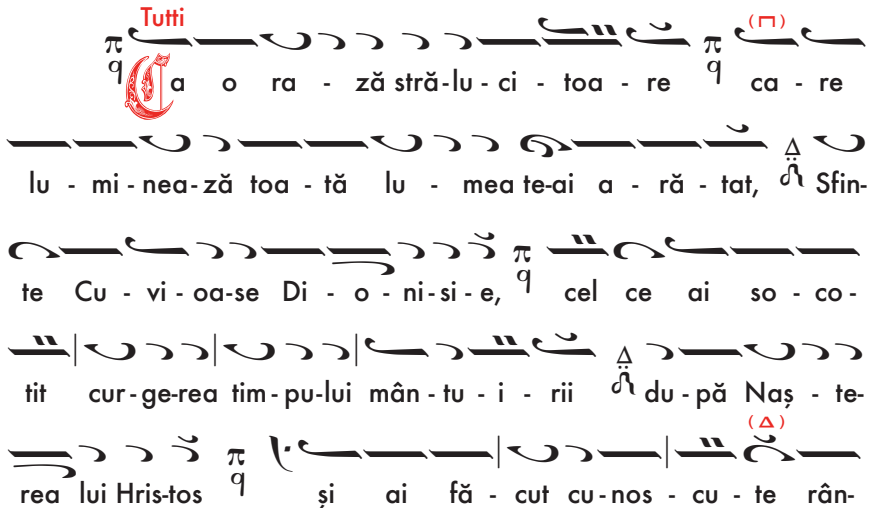

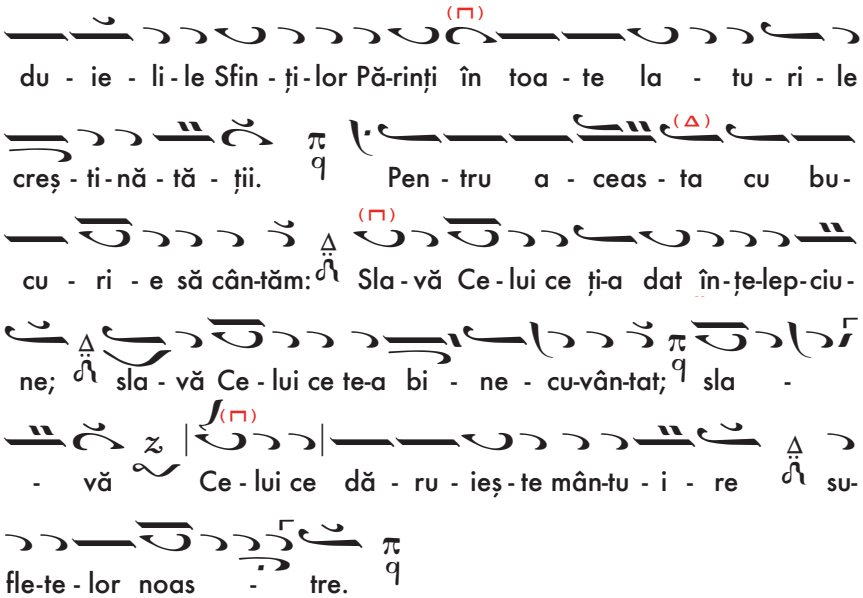

Şi acum…, al Născătoarei:
glasul VII

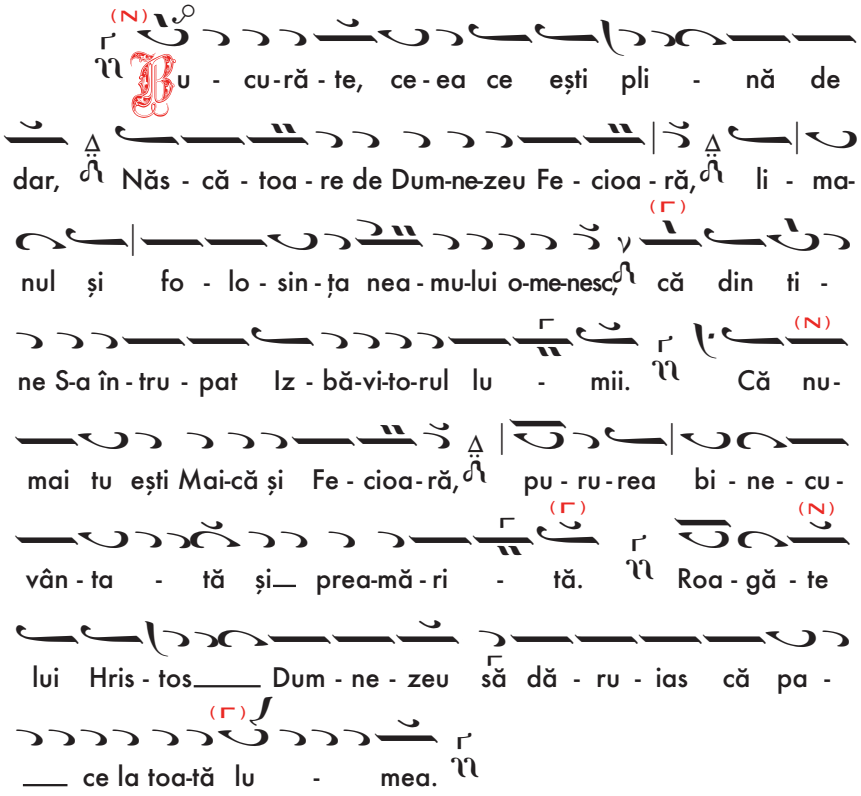

Iar dacă se face Litie, se cântă troparul Indictionului o dată,
al Sfântului Dionisie o dată, al Născătoarei de Dumnezeu

Utrenia

La *Dumnezeu este Domnul…,* se cântă troparul Indictionului o dată,
al Cuviosului Dionisie o dată *Slavă…,* al Sfântului Simeon Stâlpnicul,
Şi acum…, al Născătoarei de Dumnezeu

Dumnezeu este Domnul…

glasul IV

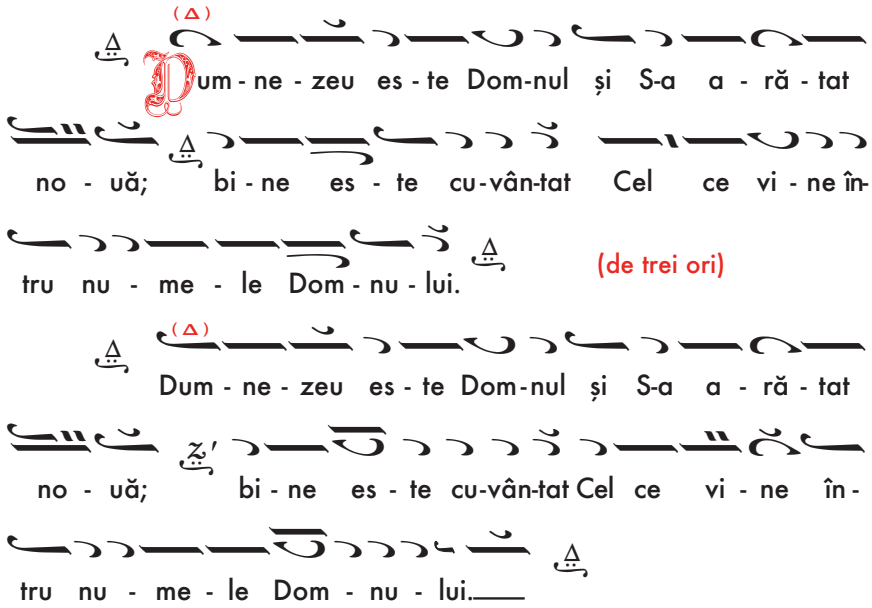

După Catisma întâi, **Sedelna** Sfântului Dionisie:

glasul VIII

Podobie: *Pe Înțelepciunea…*

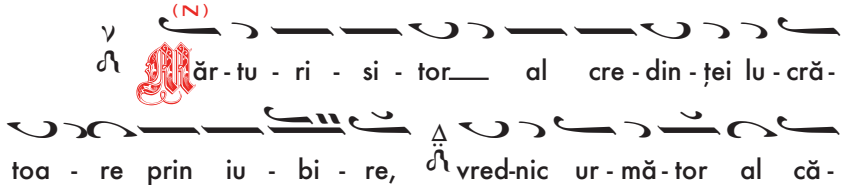

Slavă…, tot aceasta, *Şi acum…,* a Indictionului:

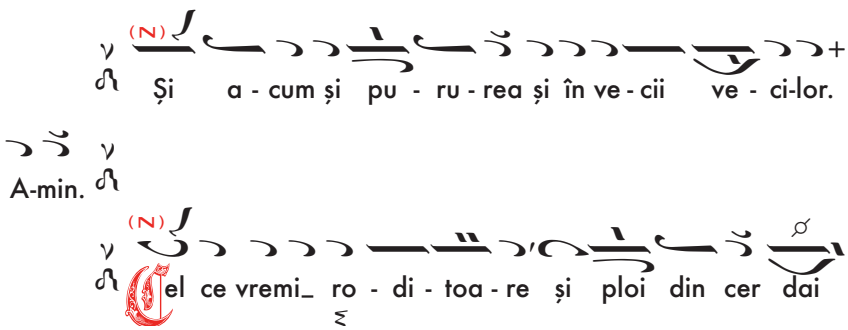

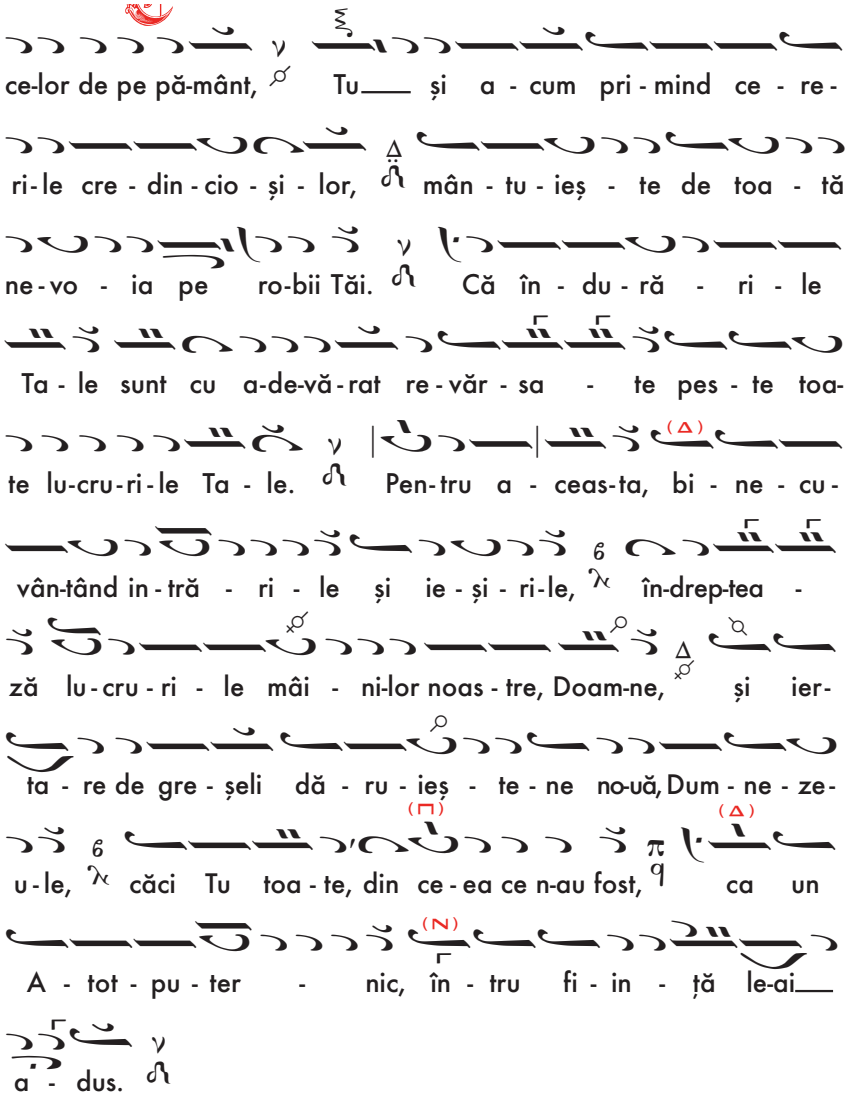

După Catisma a doua, **Sedelna** Sfântului Dionisie:

glasul V

Podobie: *Pe Cuvântul…*

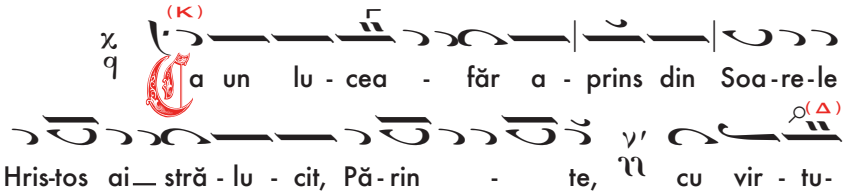

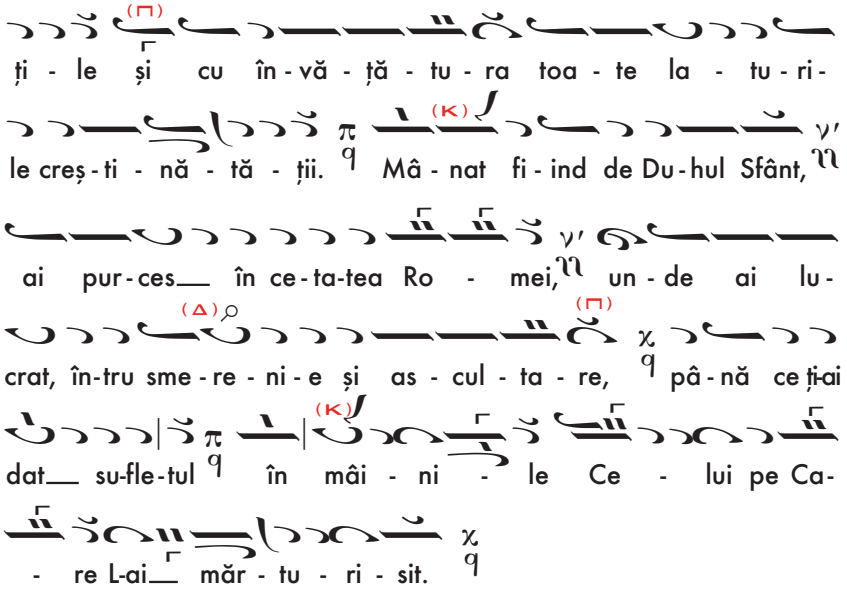

Slavă…, tot aceasta, *Şi acum…,* a Născătoarei:

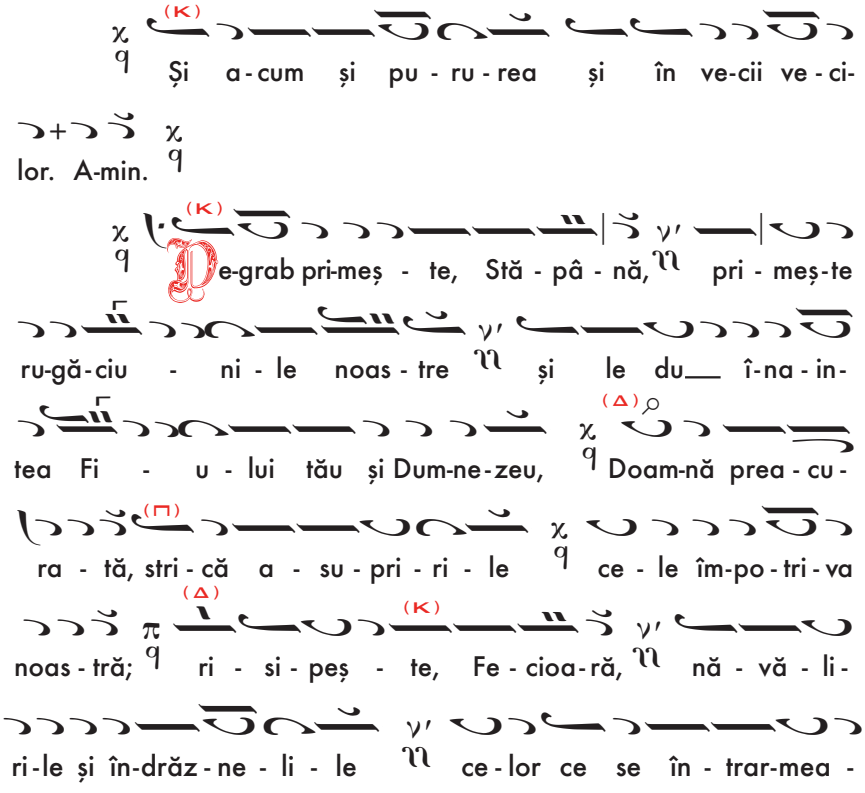

Polieleul gl. V, vezi Arhid. Sebastian-Barbu Bucur,
Cântări la Vecernie, Utrenie şi Sfânta Liturghie, p. 95

Mărimurile şi stihirile

cu stihurile cele alese din psalmi, care se cântă după Polieleu

glasul I

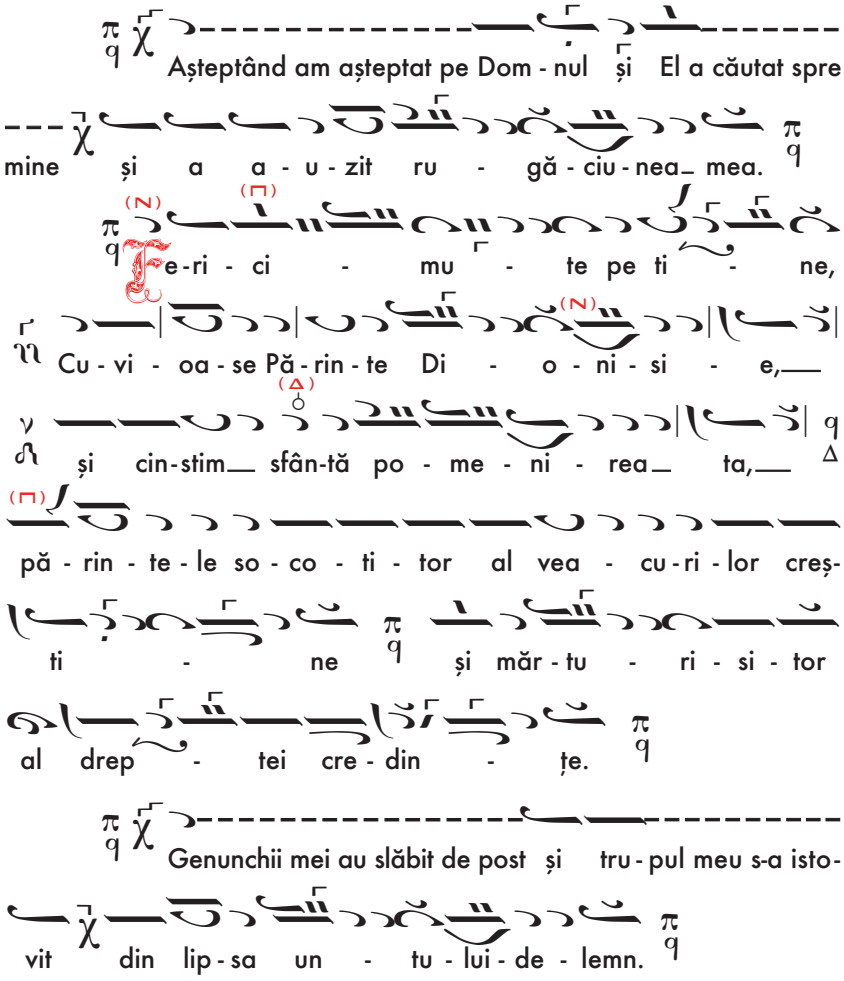

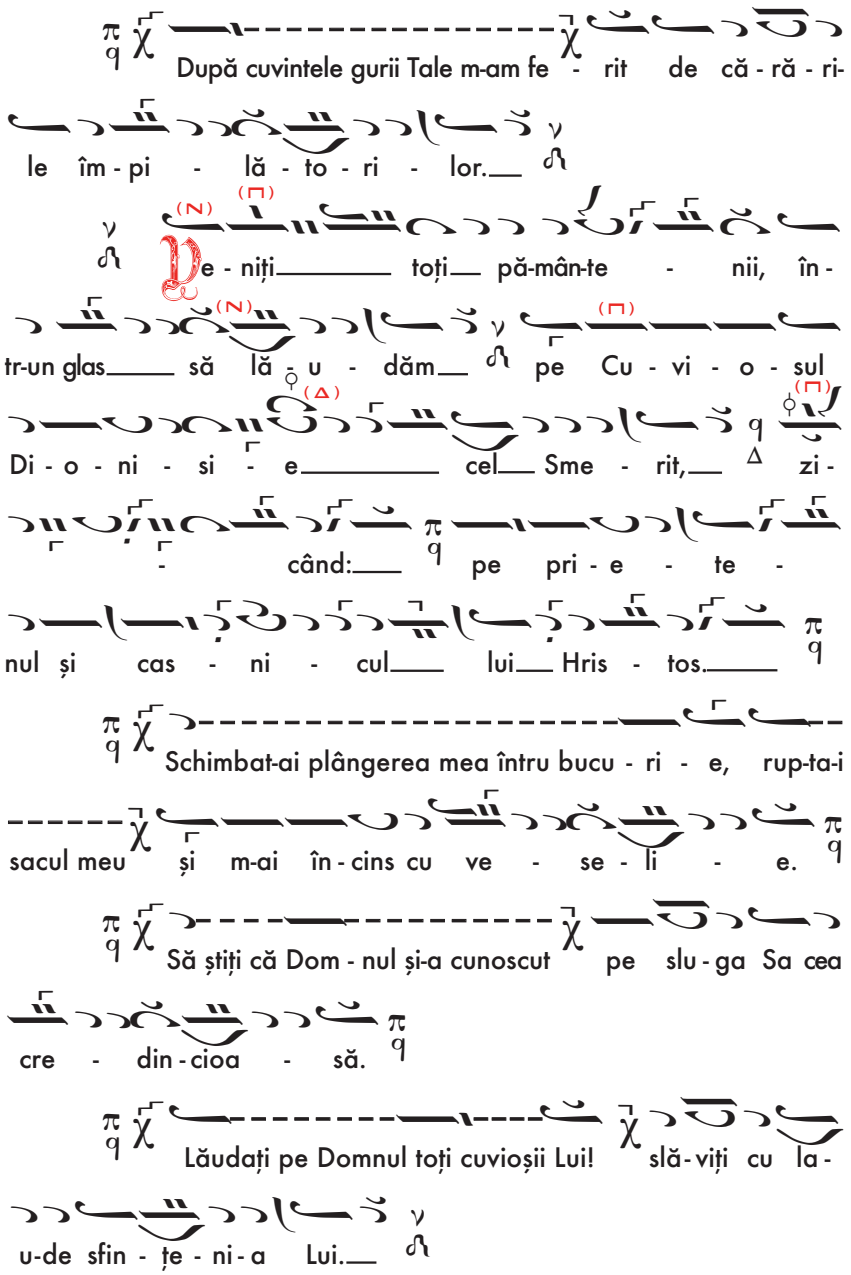
După cuvintele gurii Tale m-am fe - rit de că - ră - ri-
le îm - pi - lă - to - ri - lor.
De - niți toți pă-mân-te - nii, în -
tr-un glas să lă - u - dăm pe Cu - vi - o - sul
Di - o - ni - si - e cel Sme - rit, zi -
- când: pe pri - e - te -
nul și cas - ni - cul lui Hris - tos.
Schimbat-ai plângerea mea întru bucu - ri - e, rup-ta-i
sacul meu și m-ai în - cins cu ve - se - li - e.
Să știți că Dom - nul și-a cunoscut pe slu - ga Sa cea
cre - din - cioa - să.
Lăudați pe Domnul toți cuvioșii Lui! slă - viți cu la -
u-de sfin - te - ni - a Lui.

Slavă…, Şi acum…

de Dimitrie Suceveanu

glasul I

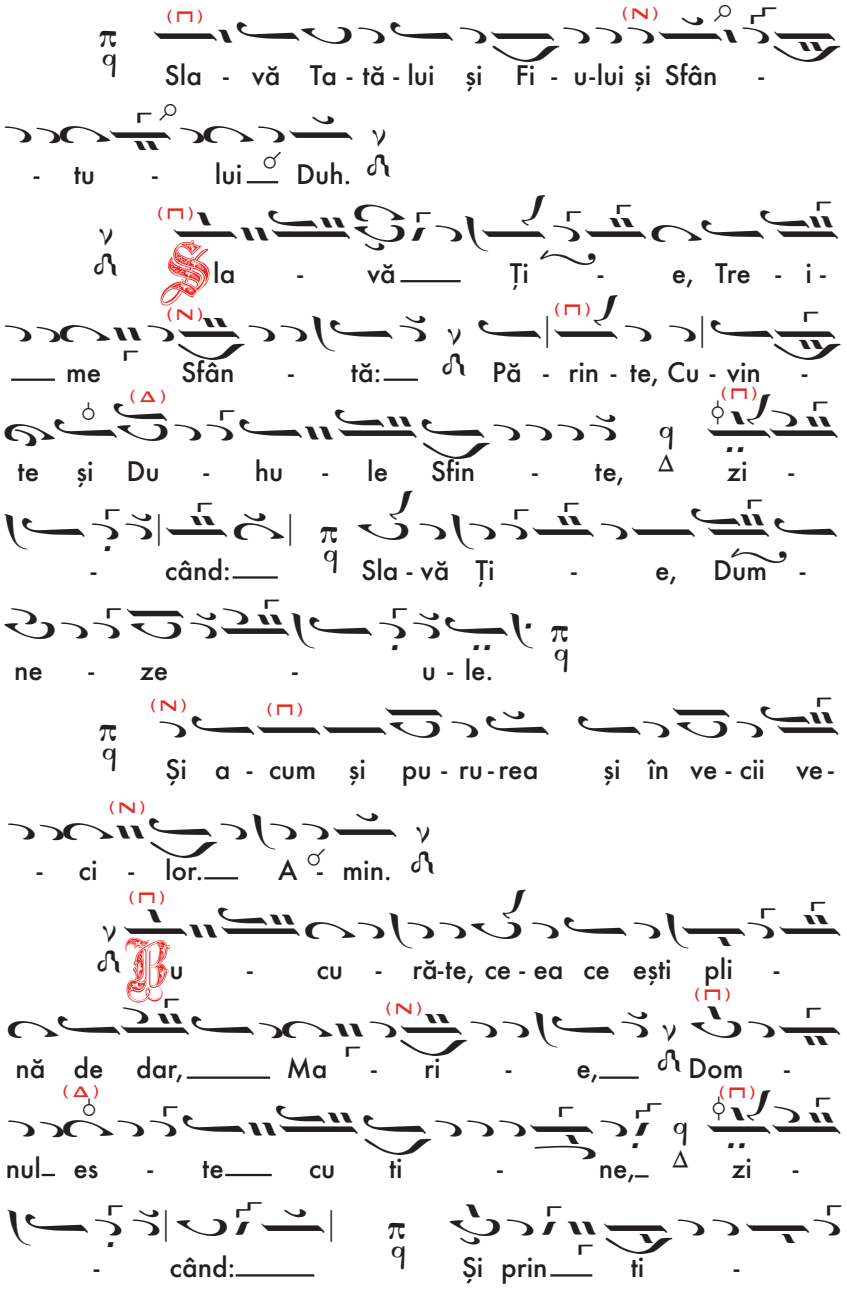

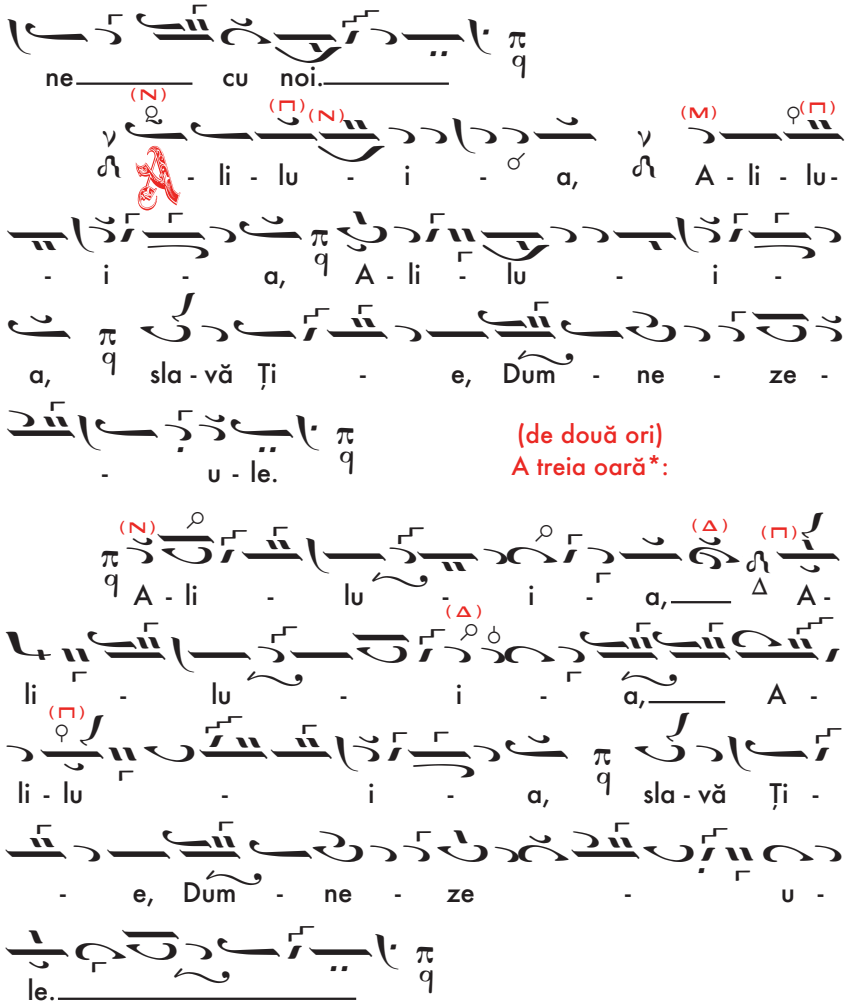

După Polieleu, **Sedelna** Cuviosului:

glasul IV

Podobie: *Spăimântatu-s-a Iosif…*

*) Prelucrat după cel practicat de profesorii mei de la Mănăstirea Căldărușani (1941-1945): Arhim. mitrofor Atanasie Dincă († 1973) şi Protos. Silvan Nistor († 1965), ucenici ai Arhiereului Gherontie Nicolau († 1948).

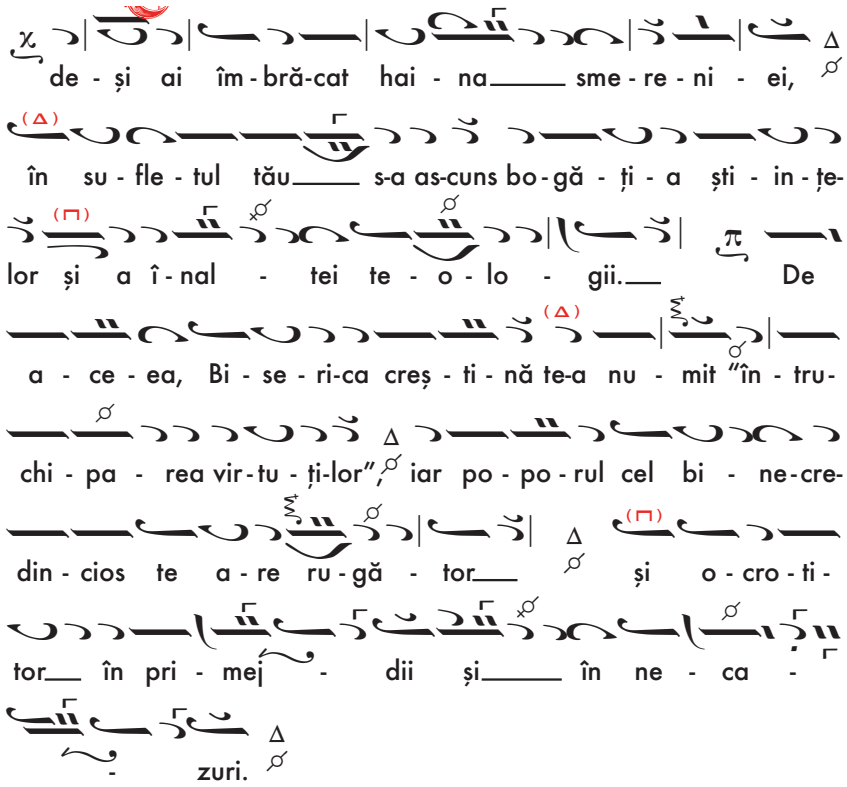

Slavă…, tot aceasta, *Şi acum…,* a Indictionului:

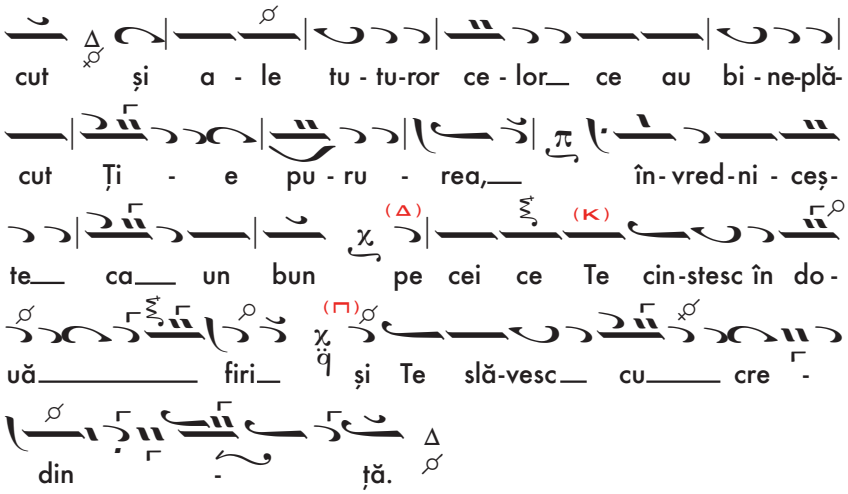

Antifonul întâi al glasului al 4-lea:
glasul IV

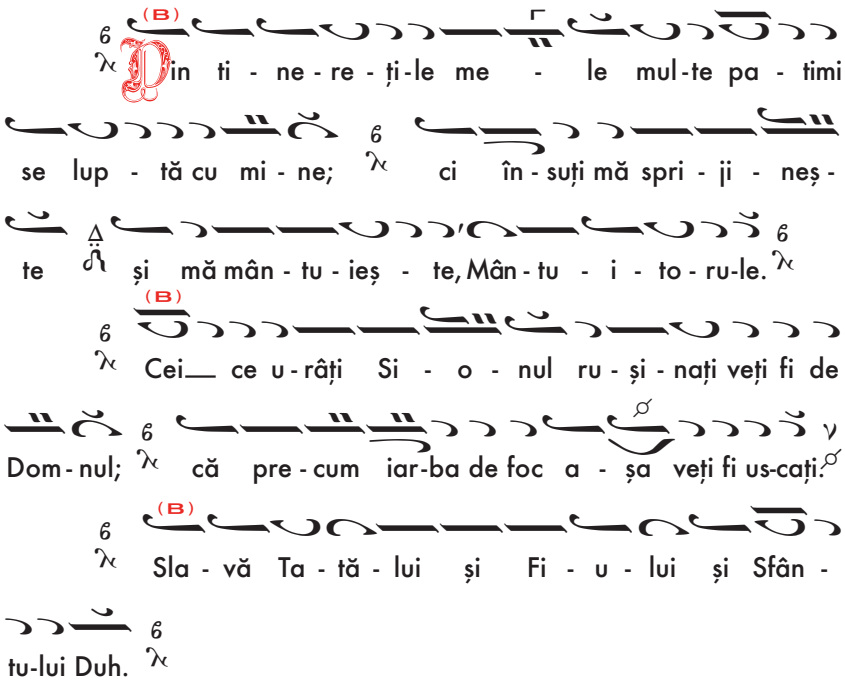

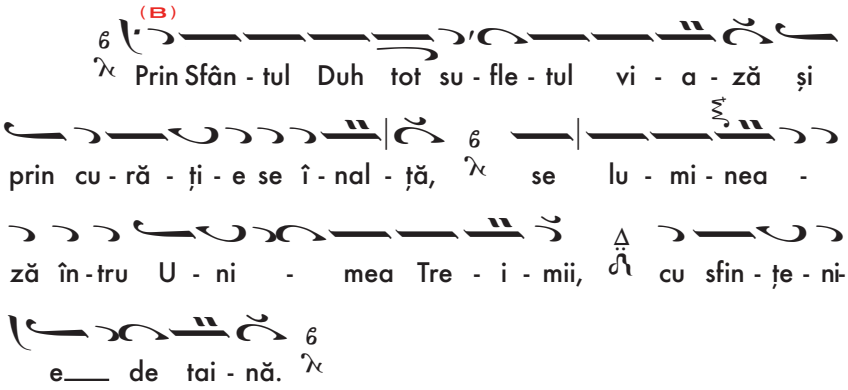

Prochimenul

glasul IV

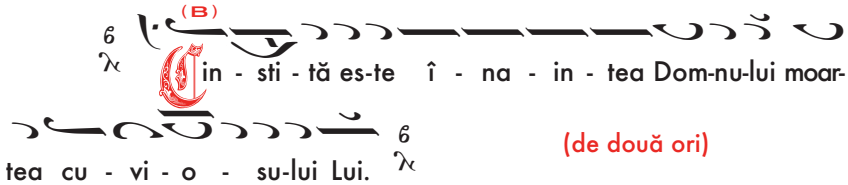

(de două ori)

Stih: Ce voi răsplăti Domnului pentru toate cele ce mi-a dat mie?

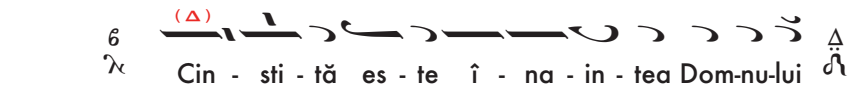

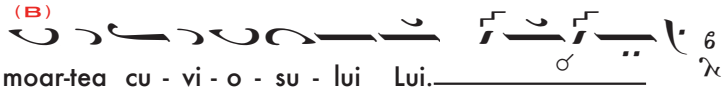

Toată suflarea să laude pe Domnul...

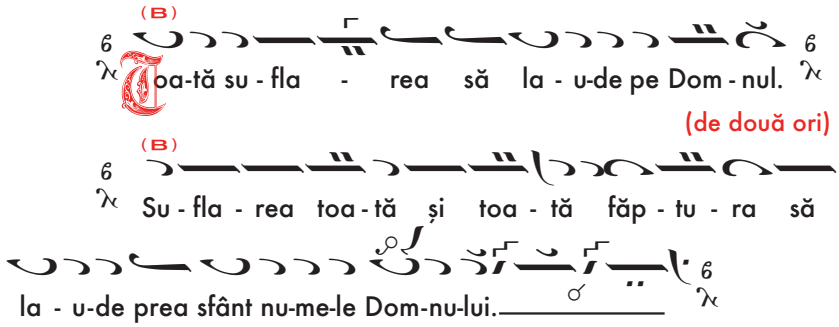

După **Psalmul 50,** se cântă *Slavă…, Şi acum…*
glasul II

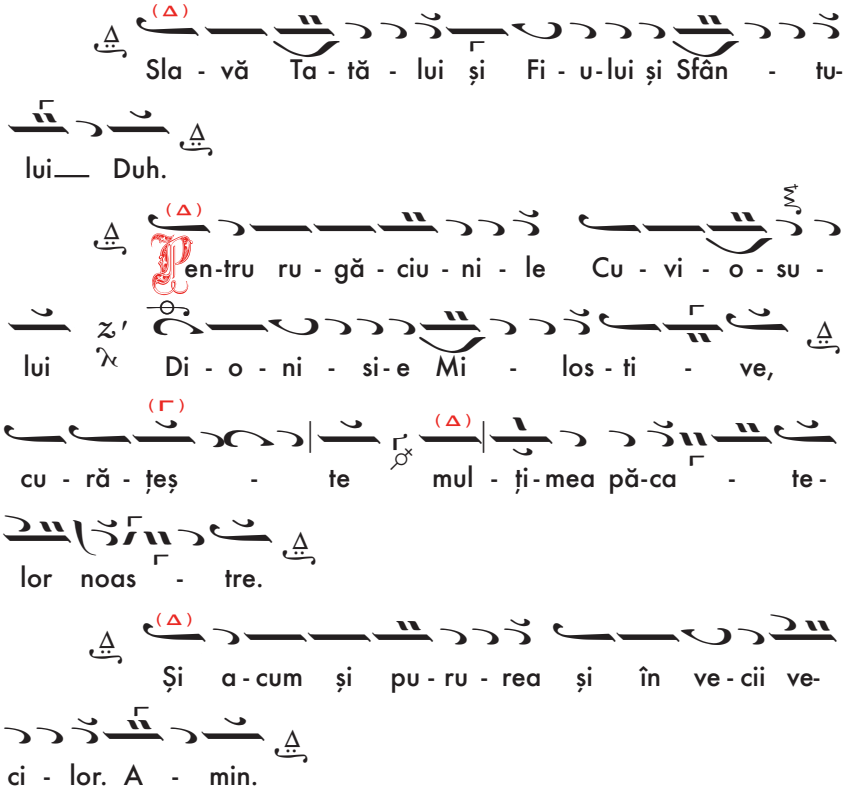

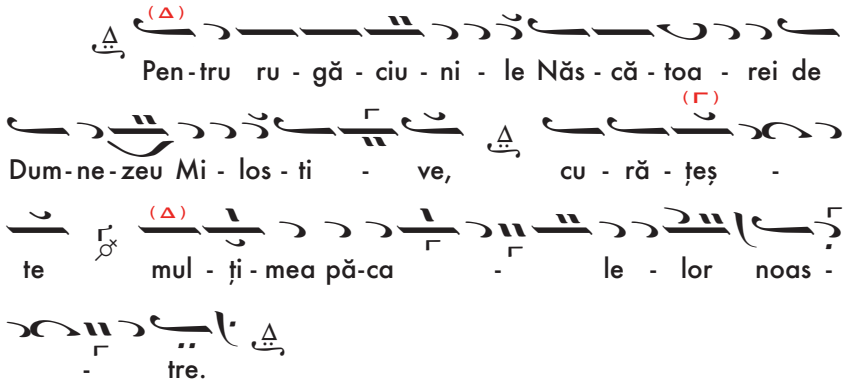

Stihira:

glasul VI

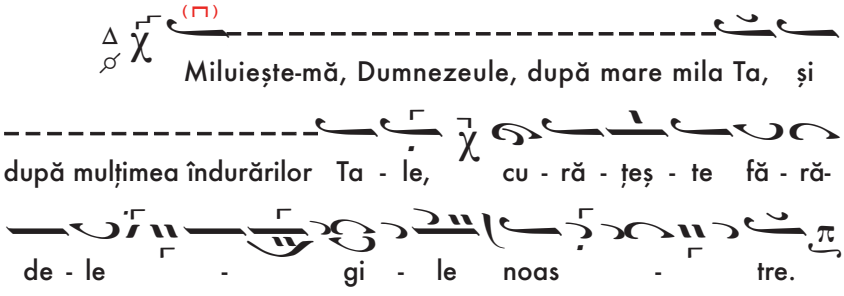

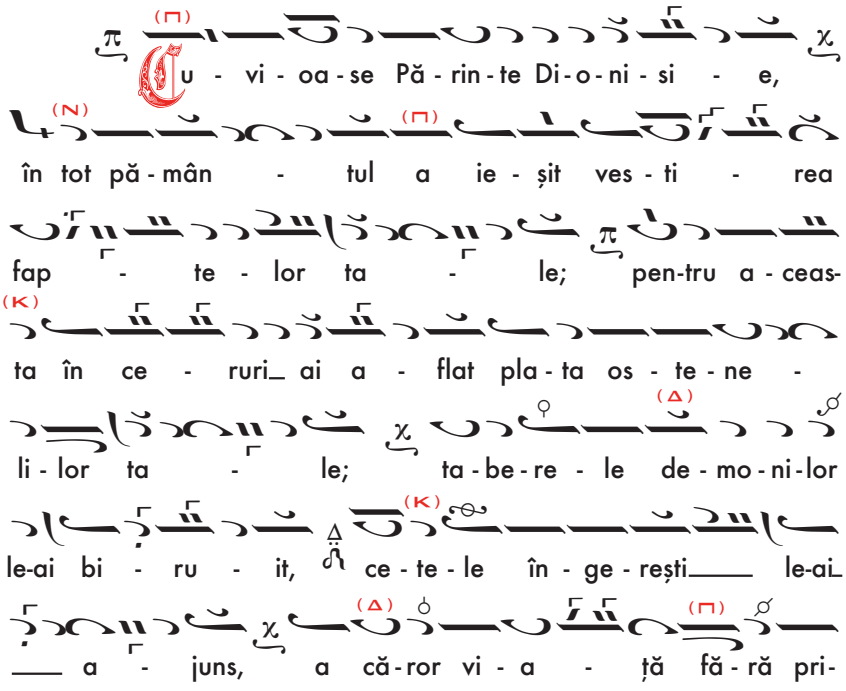

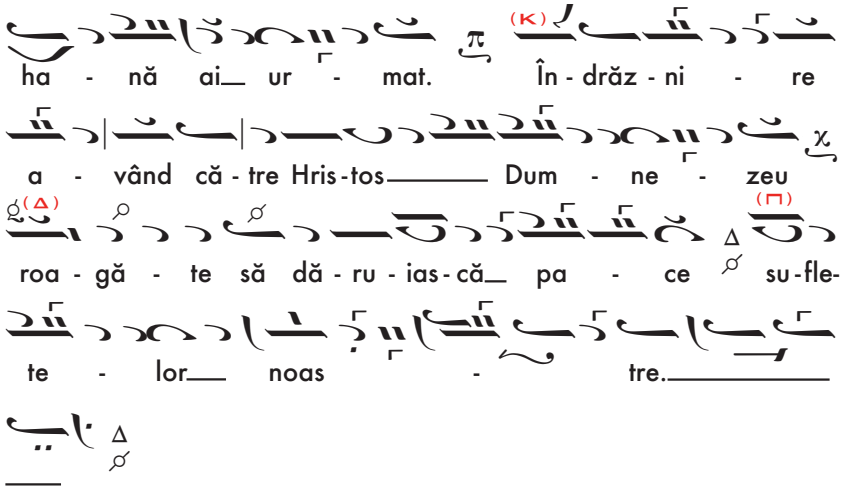

Condacul Indictionului:

glasul II

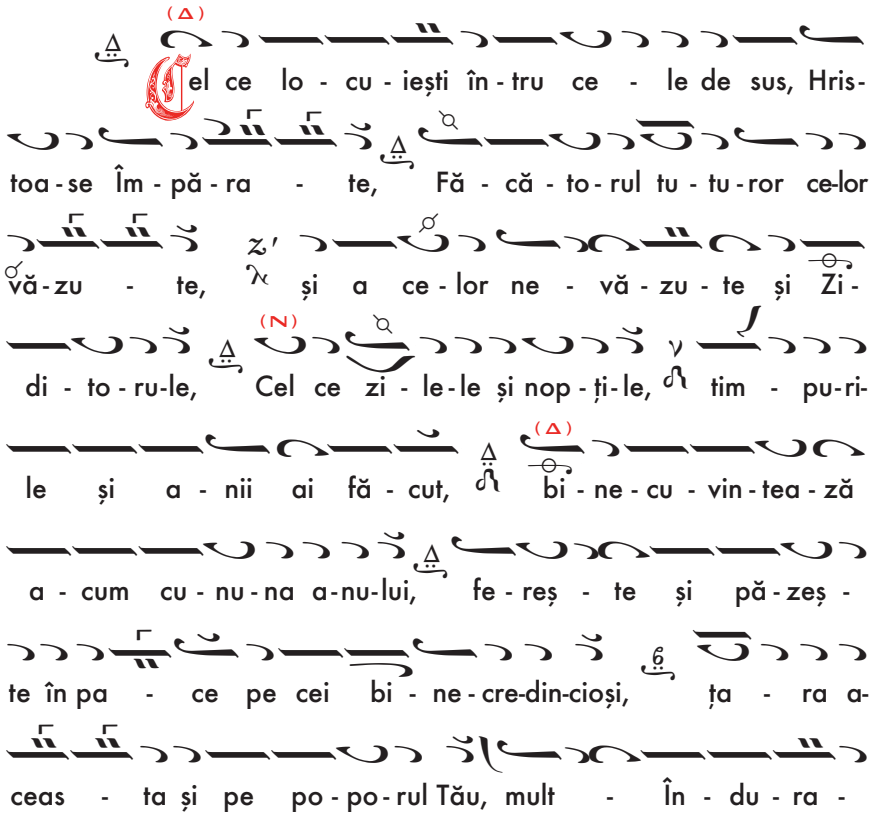

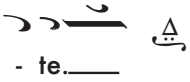

Sedelna Cuviosului:
glasul IV
Podobie: *Dat-ai semn…*

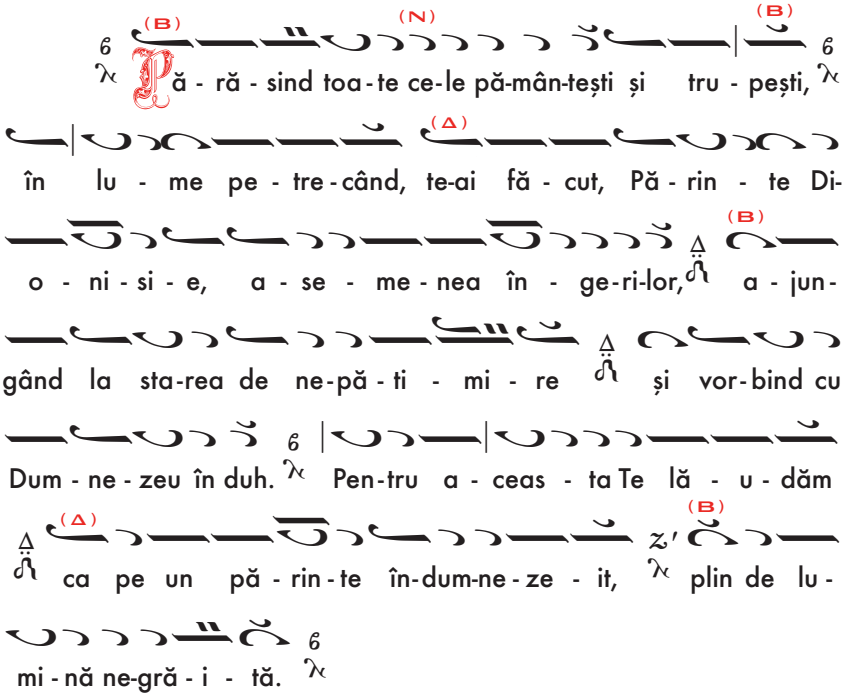

Slavă…, iar aceasta, *Şi acum…,* a Indictionului:
glasul IV
Podobie: *Spăimântatu-s-a Iosif…*

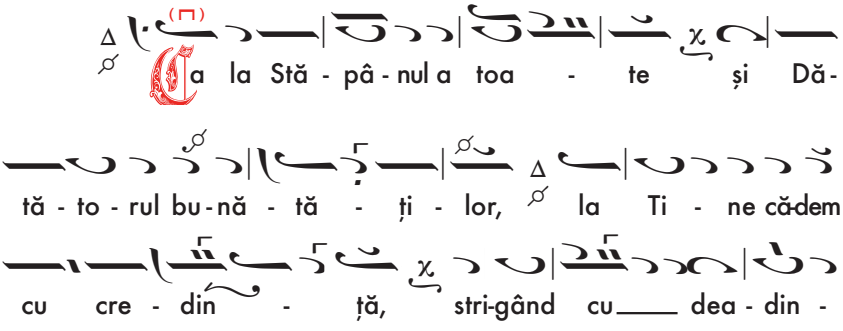

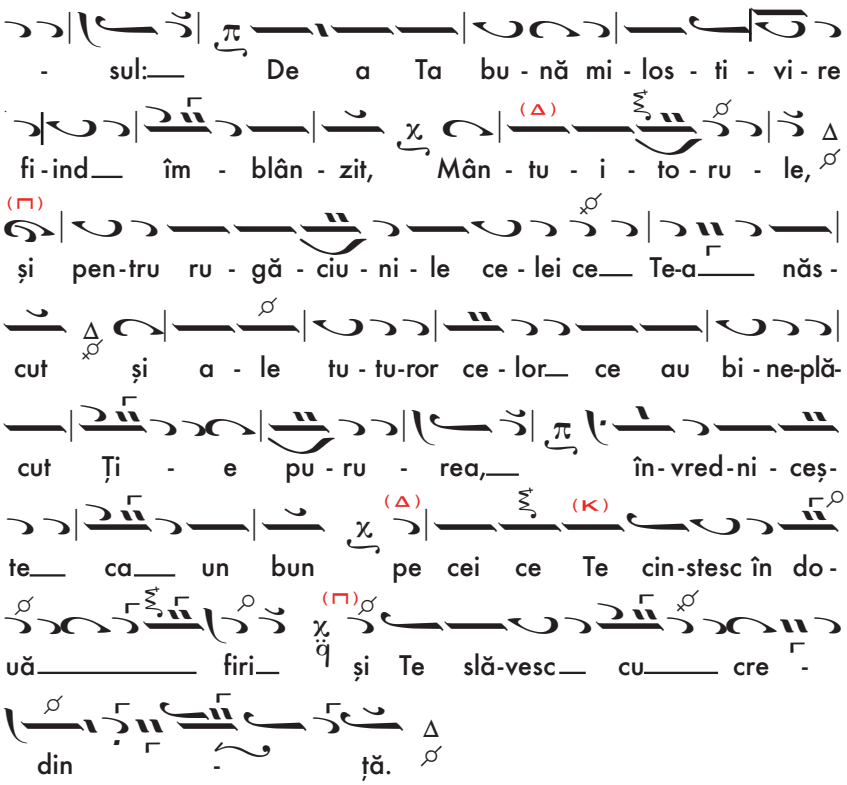

Condacul Cuviosului:

glasul III

Podobie: *Să se veselească cele cereşti…*

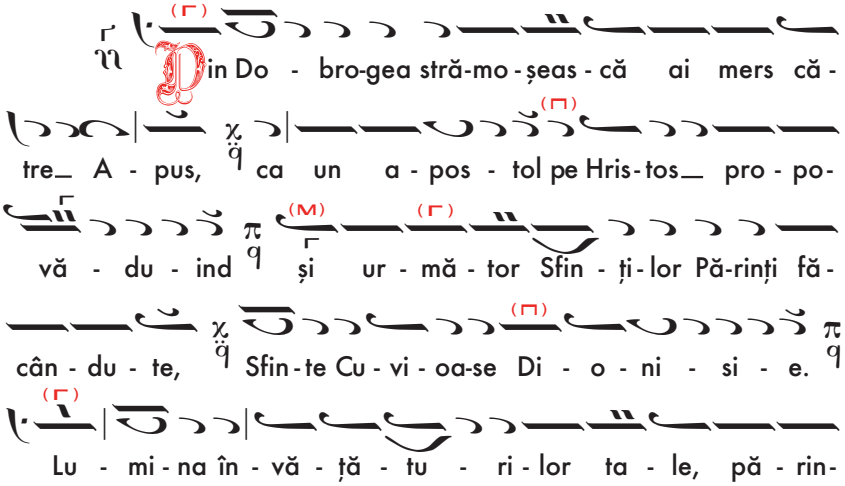

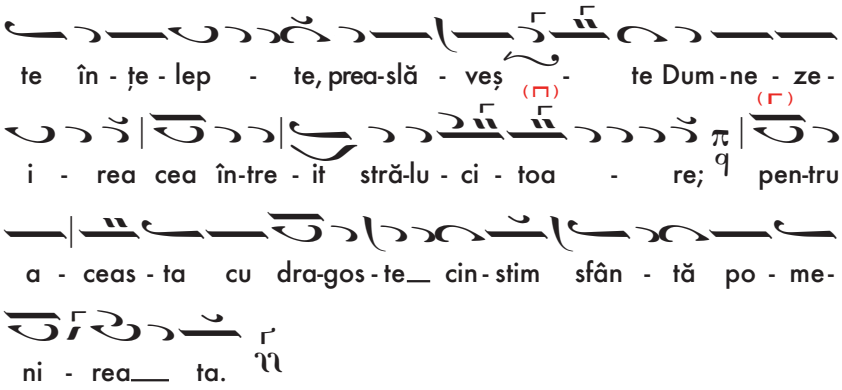

Luminânda Indictionului

glasul IV

Podobie: *Cu ucenicii să ne suim…*

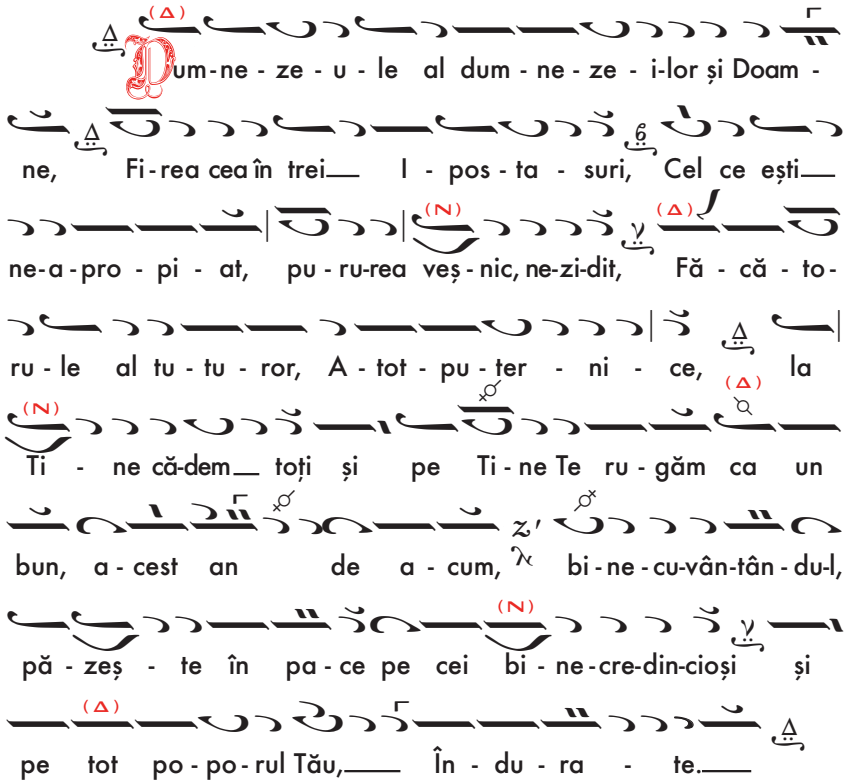

Slavă…, a Cuviosului Dionisie:

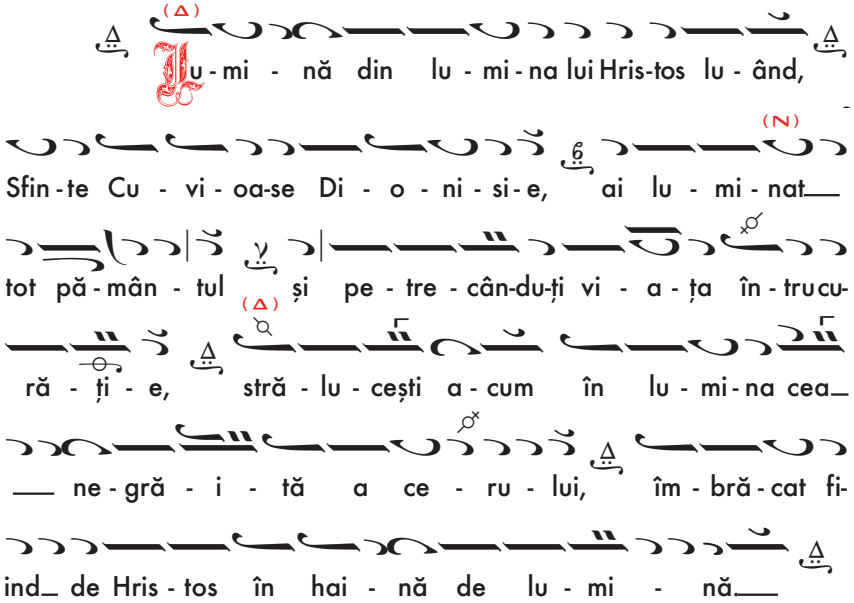

Şi acum…, a Născătoarei:

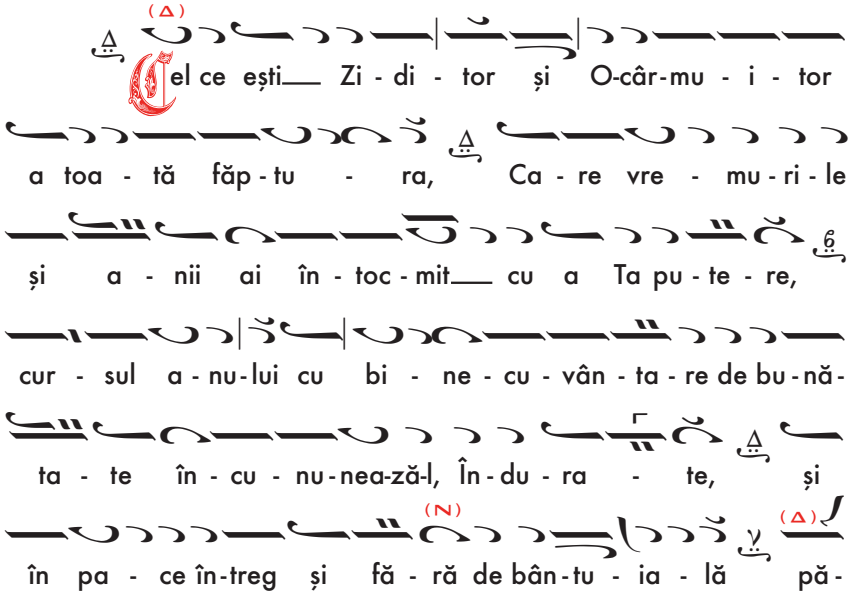

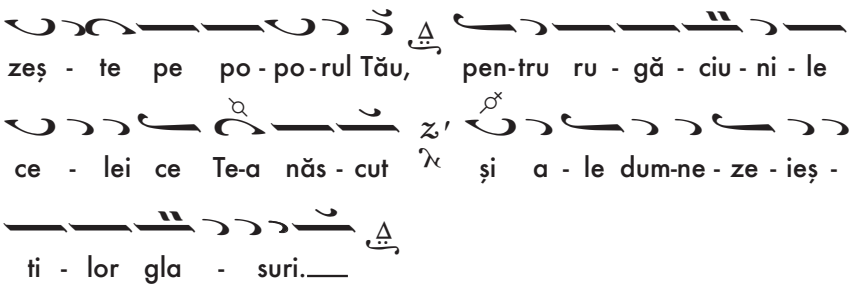

La Laude, stihirile pe 4:
glasul IV
Podobie: *Ca pe un viteaz...*

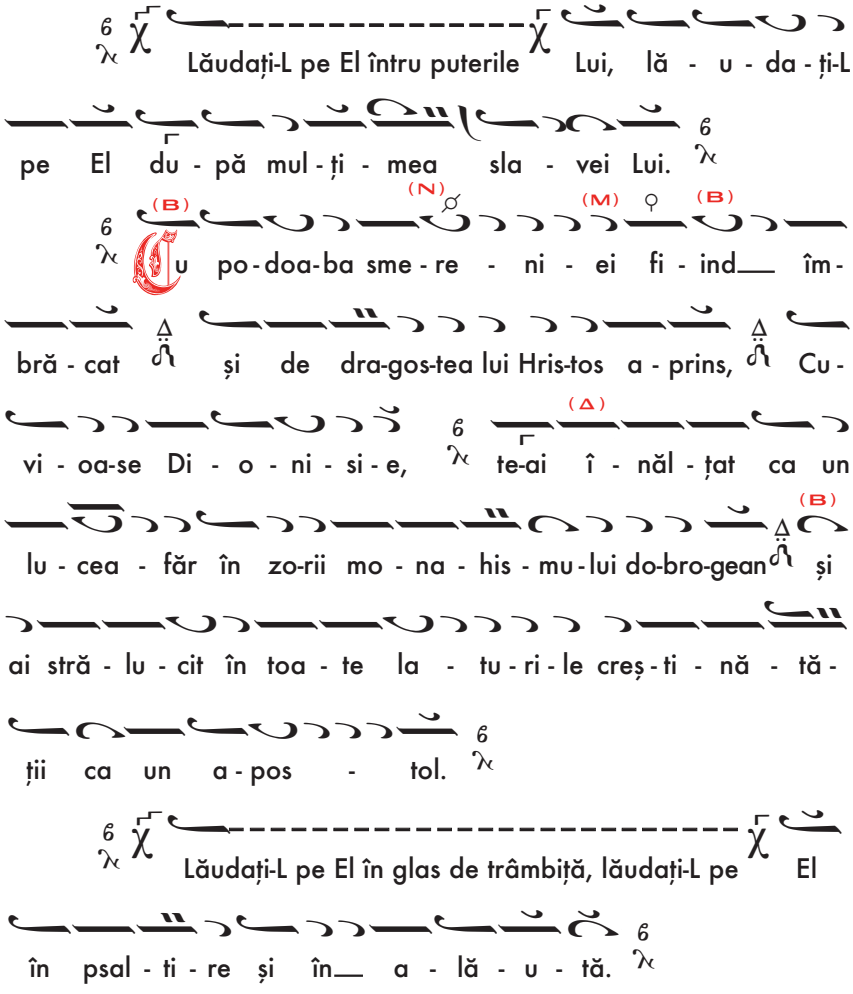

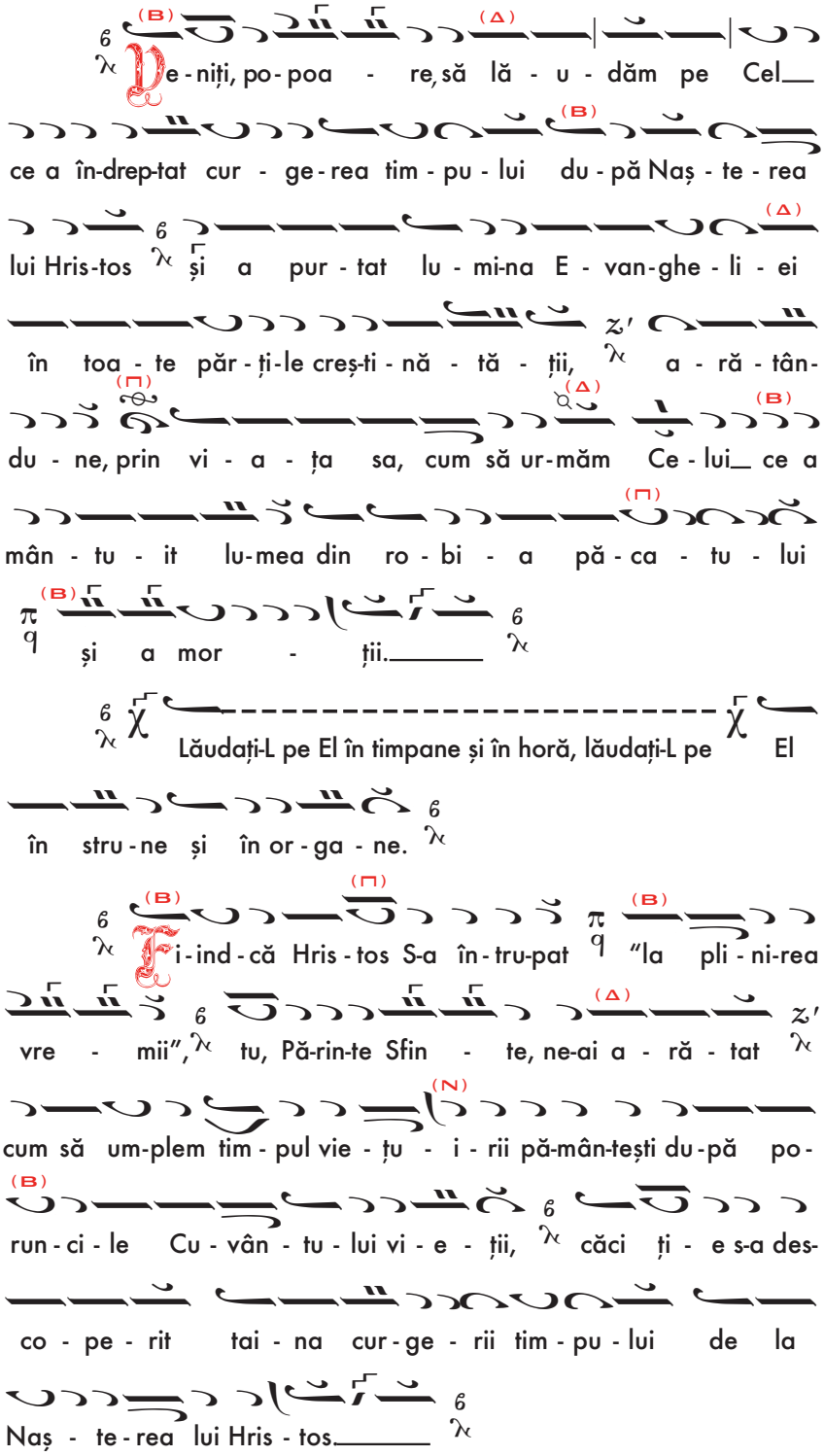
De-niți, po-poa - re, să lă - u - dăm pe Cel__
ce a în-drep-tat cur - ge-rea tim - pu - lui du - pă Naș - te - rea
lui Hris-tos și a pur - tat lu - mi-na E - van-ghe - li - ei
în toa - te păr - ți-le creș-ti - nă - tă - ții, a - ră - tân-
du - ne, prin vi - a - ța sa, cum să ur-măm Ce - lui__ ce a
mân - tu - it lu-mea din ro - bi - a pă - ca - tu - lui
și a mor - ții.____
Lăudați-L pe El în timpane și în horă, lăudați-L pe El
în stru-ne și în or - ga - ne.
Fi-ind-că Hris - tos S-a în-tru-pat "la pli - ni-rea
vre - mii", tu, Părin-te Sfin - te, ne-ai a - ră - tat
cum să um-plem tim - pul vie - ț u - i - rii pă-mân-tești du-pă po-
run - ci - le Cu - vân - tu - lui vi - e - ții, căci ți - e s-a des-
co - pe - rit tai - na cur-ge - rii tim - pu - lui de la
Naș - te-rea lui Hris - tos.____

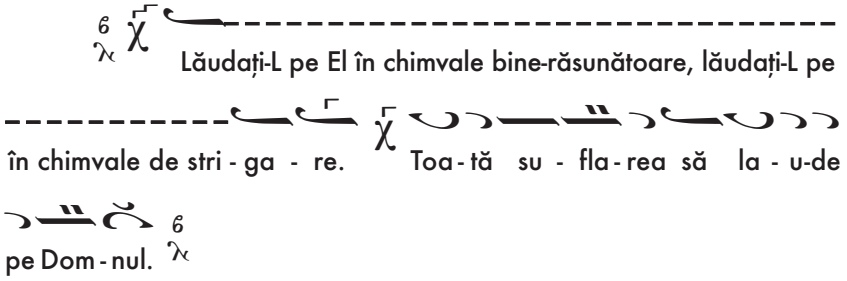

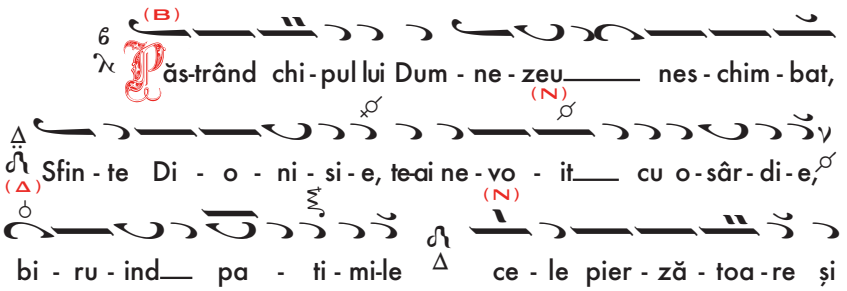

Slavă…, glasul VIII

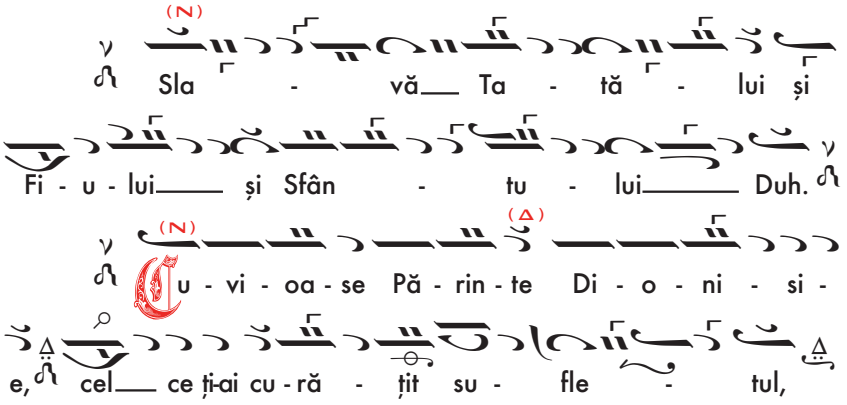

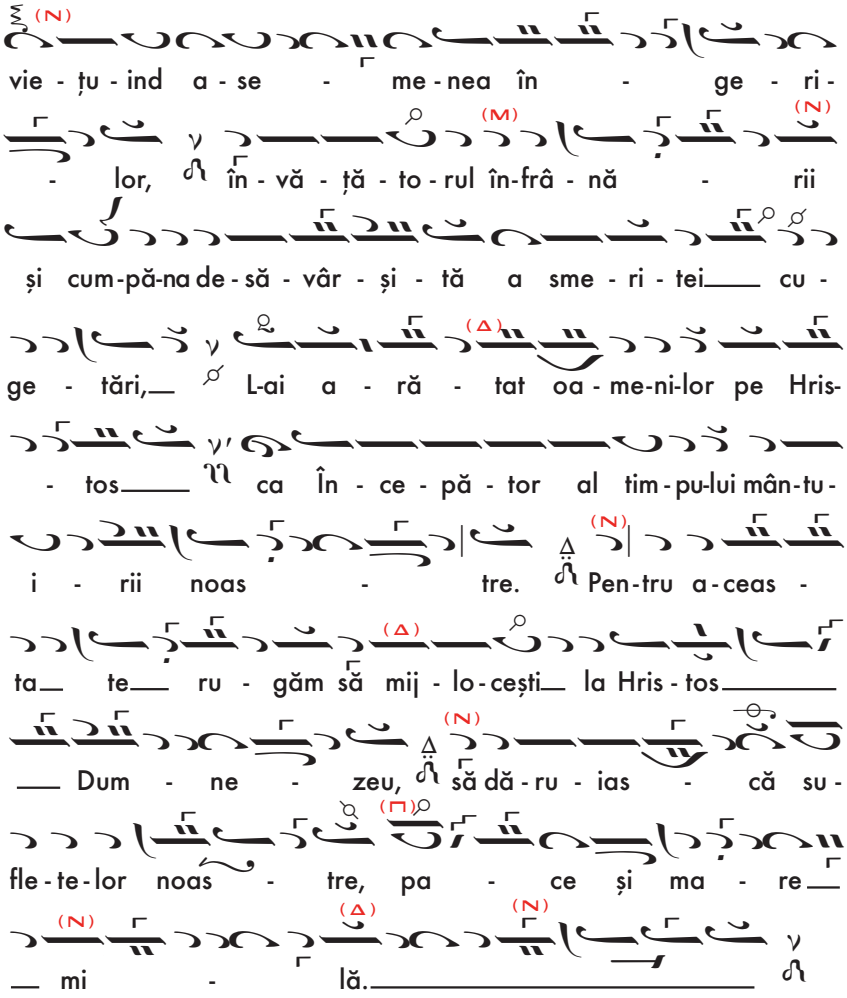

Şi acum…, a Indictionului:

glasul VIII

A lui Ghermanos

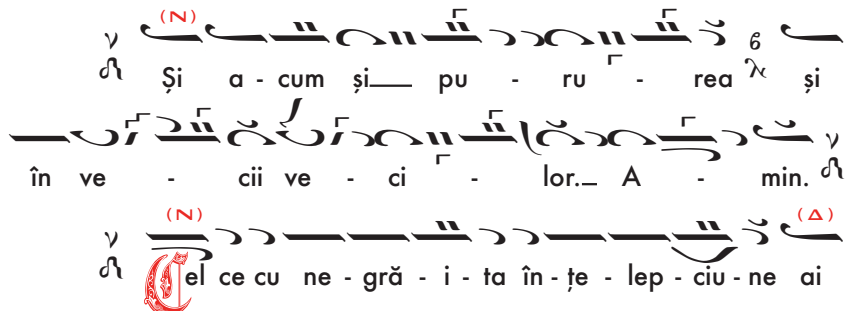

Doxologie panegirică gl. VIII, vezi Arhid. Sebastian-Barbu Bucur, *Cântări la Vecernie, Utrenie şi Sfânta Liturghie,* p. 156

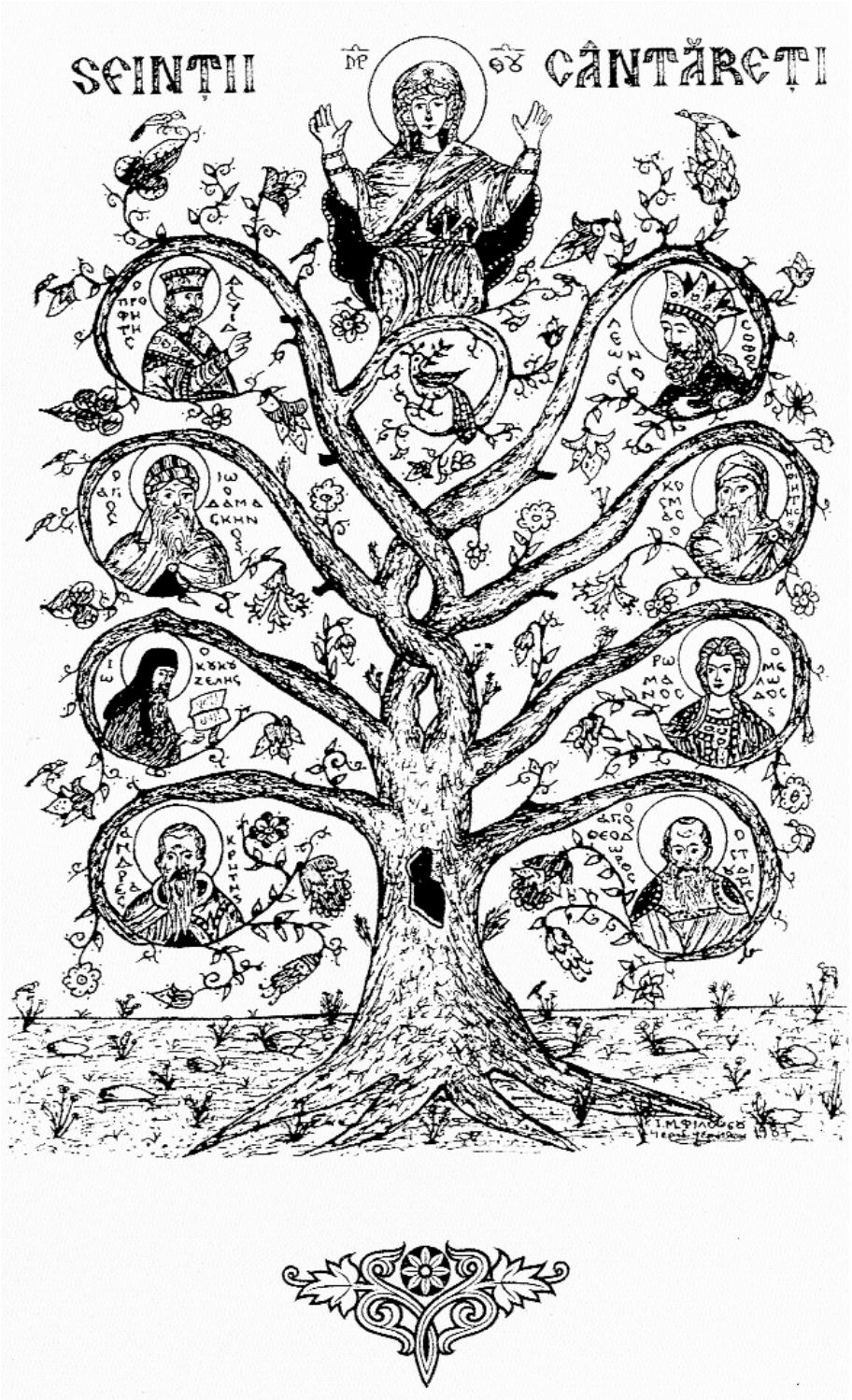
SFINȚII DE CÂNTĂREȚI